

C248.

6022

Millal sa tagasi tuled?
William S. Maugham.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Ami OAK

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

Millal sa tagasi tuled?

Lustmäng kolmes waatuses.

William Somerset Maugham.

Wanemuise näitelawa,
mai kuul, 1914 a.

ENSV. TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

76171

Tegelesed:

Penelope.

Dr. O'Farrell.

Professor Ponsford.

Isabella, tema naemi.

Davenport Barlow, tema vend.

Ada Fergusson.

Benton, advokat.

Prima Watson.

Üks arstiabi tauritoja. *Patsient.*

Peyton, toatidruk O'Farrelli juures.

Tegevuse paik: Dr. O'Farrelli majas,
ühes moodsa: Londoni iulitsas.

Aeg: Olevik.

Esimene waatus.

Solon Dr. O'Farrelli majas. Tuba on ilus, aga mitte üliüha kallilt möbleeritud. Dr. O'Farrell on noor, edasipüüdja arst, aga mitte rikkas. Öhtune aeg, kellal 6-7 vahel.

1. etendus.

Barlow. Pepton.

[Eestiide kerkimisel on näitelawa tihi. Pepton areab pahem p. wksse ja lasab Barlowi sisse astuda. Pepton on kena wälimusega toatüdruk. Barlow on pisut kehakot-wõitu, wäga iseteadus miiekimne aastane härra. Paljas pää, punetaw nägu, wäike, wärwitud nokahabe, wiimase moods järelle riides.]

Barlow (inestades) Armulist prouat ei ole siin?

Pepton. Ei, härra Barlow.

Barlow. Km! Palun teatage temale minu tulekut.

Pepton. Armuline proua ei ole kodus.

Barlow. Ei ole kodus? Aga —

Pepton (wõtab ühe ajalehe laua päält.) Armuline proua laswad härra Barlowi paluda siin istet wotta ja ennast kodus tunda. Ja ma pidin härra Barlowile „Kommikulehe“ tooma.

Barlow. Ma ei tea mispärast teie käskija arwab, et ma õhtu kella 6 ajal weel „Kommikulehte“ pole lugenud.

Pepton. Ja siis laswad armuline proua härra Barlowi käest küsida, kas härra Barlow kaas wihustit ei soowiks?

Barlow. Millal minu õetütar tagasi tuleb?

Pepton. Seda ma ei tea, härra Barlow.

Barlow. Ja telegraafis mulle täna pärast lõunat ja palus mind siia tulla.

Pepton. Ja, härra Barlow, ma wüsin selle telegrammi ise posti pääle.

Barlow. See on aga väga imelik, et ta wälja on läinud. Asi oli ometi väga tähtis.

Pepton (anpaklikult.) Ja, härra Barlow.

Barlow. Ma ootan siis. Aga kaus ei ole mul aega. — Mind on nimelt kiilasse palutud, — na, see ei puutu asjasse. (Panab kindrad ära laua pääle.)

Peiton. Väga häa, häva⁵ Barlow. (Pahem. poole ära.)

Barlow. (läheb parem. p. lauaküüe pääl siisva peegli juur.
de, võtab tustust väinise harja ja siletab mokahabet.

Peiton tuleb tagasi, whiskey pudel, klaas ja seltersi
pudel kandimü pääl. Paneb kõik laua pääle.)

Barlow. Täna väga. Mis teil siis see. Kommiku
leht" on?

Peiton. Siin, häva Barlow. (annab.)

Barlow. Täna! (Teeb lehti lahti.)

Peiton (ära.)

Barlow (loeb pool valjusti.) Herzogina von Olphert
on eila Walesi tagasi jõudnud. Markiise von
Mereston oma linnakorterisse elama asunud.
Lady Serlo on täna ära Pariisi reisinud.

2. etendus.

Barlow. Peiton. Prima Ponsford.

Peiton (luseb prima Ponsfordi sisseostuda. Tuger, keski-
mistes aastates naesterahmus: elas, dga pisut raste-
hingamisega.)

Peiton (teatab.) Prima Ponsford.

Barlow. Isabella!

6.
Pr. Ponsford. Dawenport, sina siin? Kus Penelope on?

Barlow (tusasett.) Ei ole kodus.

Pr. Ponsford (imustades.) Ei ole kodus? (Waatab küsivalt Peytoni otsa.)

Peyton. Armuline proua laserad prohessori prouat paluda, siin istet võtta ja ennast kodus tunda. Ja mina pean prohessori prouale „Sisemise misjoni“ lehe tooma. (otsib laua päält teiste seast lehe väija.)

Barlow. Aga —

Peyton (rohelinevalt.) Ja armuline proua laserad küsida, kas prohessori proua vast tass theed ei sooriks?

Pr. Ponsford. Imelik, et minu tütar väija on läinud. Ja ootas ja ometi mind?

Peyton (parakubekte.) Ja muidugi, armuline proua.

Pr. Ponsford (notab lehe.) Mis see siis on?

Peyton. Sisemise misjoni leht, armuline proua.

Pr. Ponsford (pilek Barlowi poole, pahaselt.) Täna. —
Tooge mulle siis tass theed.

Peyton. Väga häa, armuline proua. (ära paneb unse kinni)

Pr. Ponsford. Misparast pean ma siis just sisemi-
se misjoni lehte lugema?

Barlow. Penelope telegraafis mulle.

Pr. Ponsford. Mulle ka. Ma pidada kohe tulema.
(Tal tuleb üksimõte) Wähest leiame ehk sisemise
misjoni lehest selle kohta selgitust. (Pareb ma-
ki ära võtab lehe istub.)

Barlow. Lollus. Mis on Sisemisel misjonil hevo-
anna Clementinega tegemist?

Pr. Ponsford (laseb üllatusiga lehe langeda.) Mis sa
sääst ütled, Davenport?

3. etendus

Enndised. Professor Ponsford.

Peyton (teatabes) Heia professor Ponsford. (inn.)

Ponsford (suure kosmuga, vald. wõnaldane härra.

Waga hästi riide; lõbusa olekuga) Heia! Daven-
port, sina siin! (omanaaseli) Ka, sind ma
ka siin ei oodanud. Ma mõtlesin, et sul täna
misjoni seltsis koosolek on?

(Peyton ja üks teine teenija tüdruk tulevad. Teenijal
tüdrukul on kandim teenõudega, piima kannu ja

suhtu loosiga. - Pepton nihutab ühe väikese lauakese
proua Ponsfordi lähedale, võtab kandiku teisest käest
ja paneb laua peäle. Teenija toob veel väljast ühe
klaasi vaarmarija sahvrit ja annab Peptonile, siis
ära.)

Pr. Ponsford. Täna näga. (Kallab endale tšedi.)

Pepton (ulatab professorile klaasi vaarmarija sahvrit
taldriku poolt.) Armuline proua lasivad profes-
sori härrat paluda, klaas vabarna limonadi
juma.

Ponsford. Vabarna limonadi? (võtab klaasi.)

Pepton (valib ühe ajalehe laua päält, annab professorile)
Ja mina pean professori härrale „Teaduslise
kuukirja“ andama; see on küll minevase kuu
nummer, aga viimast nummert ei olnud siin
väljas võimalik saada.

Professor (naeritades, võtab lehe.) Täna. Kahetsen
näga, et nõnda palju vaeva nägite.

Pepton. O, palun näga, professori härra. (ära.)

Professor (ajaleht ühes, prille teisest käest.) Mis ma
siis „Teaduslise kuukirja“ ja vabarna limona-
diga pean pääle hakkama?

Barlow. Sugema ja jooma. (Wiskab ajalehelana pääle ja kallab omale rhistyrt ja soodarett.)

Professor (oma abikaasale.) See on sinu kasvatuseri, Minna. Minu ainumene lapsisus, et tema vanaisa rabanna limonadiga oma teerist kosutab.

Barlow. Kas Penelope sind ka siia kutsus?

Professor. Ja, telegrammi teel.

Barlow. Isäralik! Väga isäralik!

Pr. Ponsford. Ja veel isäralikum, et teda ennast kodu ei ole. See äritab mind.

Professor. Mina ei suutnud sellest telegrammist aru saada; astusin siis ruttu autosse ja sõitsin siia.

Peyton (teatab.) Härra Benton.

Professor. No noh? Mis pögan see siis tahab?

Barlow. Armas Charles, palun vööruta omal kord see vandumine ära. Minu ringkondades ei peeta seda nüüd kaugeleegi enam peenikeseks.

4. etendus.

Endired. Benton.

Benton (sõnad olid ääri leevitades) Ma sain praegu Penelope käest telegrammi. Ta palub mind kohe oma poole tulla. (Peytonile) Palun teata-ge mind armulise prouale.

Peyton. On väija lõinud.

Benton (tema poole) Väija?

Peyton (võtab ühe ajalehe loma päält) Armuline proua lasevad härra Bentoni paluda istet nõtta ja mina pean härra Bentonile „Kubermangu Teatajat“ pakutama ja klaas portreini.

Benton (vaatab imestades teiste otsa)

Professor (sahviti klaas käsi) Võtke aga oma klaasikene portreini. Te võite siis pärast minuga vahetada. Ma annan teile vabanaalimnadi vastu.

Benton (Peytonile) Palun siis...

Peyton (annab talle ajalehe) Väga häa, härra Benton. (ära)

(Kõik istuvad nüüd, ajalehed käes)

Benton. Mis ma selle Kubermangu Teatajaga pean tegema?

Professor. Seda küsisin mina ka, kui mulle

Teadustime tunniksi pikku pistiti. (Panel käis
taldekuu pääle ja ajalehe lauale.)

Benton (panel oma lehe ära.) Teab Keegi teist, mis
Penelope meist tahab?

Ponsford. Minul ei ole aimugi. Telegramm oli
mulle liiga mõistatuslik.

Barlow (tähtsaks tehes.) Ma usun, mina võin teile
selletust anda. Minu telegramm oli väga aru-
saadav. Teie teate ju igatahes, et Dickie hertsog-
ginna Clementine majaanst on. Selle eest võib
ta oieti mind tänada. Ma ei tunne küll hertsog-
ginnat isiklikult, aga ma olen tema venna
sõber. Ta olla väga peenetundeline ja armas
naisterahvas. Ma olen ju alati Dickiele itel-
nud, et ta niisugustesse ringkondadesse kat-
suks pääseda. Ainult selle läbi võib ta küi-
rust karjööri teha.

Ponsford. Satahtsid meile ju Penelope asja koh-
ta selletust anda, armas Davenport.

Barlow. Mii siis, arvatavasti on hertsoginna
Clementine soovi araldanud, Penelopet tun-
ma oppida. Ta on igatahes vist kuulda

saanud, et Penelope minu õetütar on. Lühidalt, tahab vist eineks siia tulla, ja Penelope, kes vähe abitu on, on oma äärevuses meie järele saanud. See oli temast väga mõistlik, sest Keegi ei saa teda selles asjas paremini toetada, kui mina. Ma olen ju ikka nendes ringkondades liikunud. Hah, see on see terve lugu.

Ponsford. Kas Penelope seda sulle kõik nii pisikalt telegrafeeris? See pidi ju terve varanduse maksma.

Barlow. Ja tegi seda muudugi lühemalt, aga see oli selle terve loo mõte.

Benton. Aga mis siis mind sellises määras on, kui Keegi keegi sinna ei taha siia.

Pejton (tuleb portveini pudel ja klaas kandiku peal, panib need lauale, lähleb ära.)

Ponsford. Kas sa ei tahaks võige korras meile oma telegrammi sõnasõnalult ettelugeda, Davenport?

Barlow. Sa võid teda lugeda kui tahad. (Võtab telegrammi taskust, loeb.) "Tule kohe. Keegi sinna Clementine. Penelope."

Ponsford. Ja neist paarist sõnast lugesid sa terve

selle pika loo välja?

Pr. Ponsford (rotab omu telegrammi välja.)

Ponsford (nasele.) Mis ta siis sulle telegraafis?

Pr. Ponsford. „Tule kohe. Suur skandal, Ahvrika
misjoni töö. Penelope.”

Benton. Minu telegrammis on ainult: „Tulge
kohe, 6 noela sterlingi, 8 schillingit.”

Barlow. Mis pärast siis 6 noela sterlingi, 8 schillingit?

Benton. Seda ma ei tea. Ja sellepärast tulin
ma niivõrd kui võimalik.

Pr. Ponsford (prohressorile.) Aga sulle telegraafis
ta ju ometi ka?

Ponsford (rotab telegrammi loob.) „Tule kohe.
Decimal 7035. Penelope.”

Barlow. See on ju õige imelik! (Sõnade „Decimal
7035” aratakse üks ja Penelope lipsab sisse.)

5. etendus.

Endised Penelope.

(Teised ei pane teda kohe tähele ja ta jääb naeratades
seisma. Prohressor näeb teda kõige enne. Kõik pööra:

rad tema poole.)

Professor. Penelope!

Kõik. Penelope!

Benton (tõuseb üles.)

Penelope (paneb ukse kinni, lähel ema juurde, suudleb teda.) Tere õhtust, ema!

Barlor (ärksalt.) Koh?

Penelope (ulatab professorile pale suudlemiseks.) Koh, papa?

Pr. Ponsford (Kardisauet.) Mis on siis juhtunud, Penelope?

Penelope. Ilus, et te tulite, härra Benton. (annab temale kätt.)

Benton. Koh siis? Mis kuulub?

Penelope (Barlorile.) Kas ma mure ei saa, onu Davenport?

Barlor (piinas juttu teisale pöörata.) Aga armas laps! (Suudleb teda. Kõik on kõrgesummimas põneruses.)

Penelope (silitab Barlori.) Nii on õige, nõnda peab igaüks hää onu olema. On sulle whisky toodud? (Wõtab sohviklaasi.) Aga isa! Mitte puutunudki

15.
ii ole seda hääd vabanna limonadi! Pjui kui
tänamata.

Pr. Ponsford (wõtals klassita kassit ärs ja panes laua
pääle. kassit ärs.) Aga armas laps, kas sa ei
tahaks meile niind kord seletust anda?

Barlow. Kus tühad sa siis nii kaua olid?

Penelope. Mina? Wastuwõtmine toas.

Pr. Ponsford. Mis?

Penelope (kalmisa näeratusega.) Ma nägin teid kõiki
tulema; aga kui ma teid kõiki üksikult oleksin
tortunud, siis oleksin ma iga üksikule etenduse
pidanud tegema. - Niind on üks pesu.

Professor. On sul siis nõu etendust anda?

Penelope. Ja. Ja missugust reel!

Pr. Ponsford. Kas sa ei tahaks enne meile parem
ütelda, mis sinu telegrammid peavad tähen-
dama?

Penelope. Mitte midagi. Ma tahtsin teid kõiki häo-
meellega nii nuttu kui võimalik kokku trummel-
dada. Koh, ja siis tabaksin ma igatükite tema
nõrgast küljest.

Pr. Ponsford. Tead sina Charles; mis ta sellega

Kätte saada tahab?

Penelope. Aga armas ema, see asi on ju nii liht-
ne. Sinu oled oma eluülesandeks teinud, pa-
ganaid ristiusku pöörata, ja ma teadsin, et
sa tule kiirel siia lendada, kui ma sinu
Ahhrika-misjoni tööd puudutan.

Pr. Ponsford (etteheitralt) Ma ei lennanud mitte,
ma sõitsin selle pika tee omnibusega.

Professor. Ja mis ime pärast sa mulle „Decimal
7035“ telegraafirevisid?

Penelope. See on ju meie telefoni number, ja
„Decimal“ kõlas mul nii ilus matemaatiline.

Professor. Mulle tuli see number ka kohe nii tut-
tav ette.

Penelope. Koh, nõud sa. Ja sa tulid.

Barlow (muigades) Suurepäraline idee. Ja teile on
ta lihtsalt 8 naela sterlingi 7 schillingit tele-
graafirevisiud ja advokat kohe õnge otsas.

Penelope. Teie ei ole ometi minu päale pahane?

Benton (aitab naratades pööraspuutamisega.)

Barlow. So mu laps, nüüd jutustada mulle kort-
ka heafoginna Clementinest.

17.
Penelope (vahtub imestades talle otsa) Herzoginna Cle-
mentinest? Selle mõtlesin ma ise välja. (Pause.
Kõik näevad saladuse lõbuaga.)

Barlow. Mis see peab tähendama? Sina mõtlesid
selle välja? Minu aga tunnen teda juba aastate
kaupa, ma tunnen seda terve perekonda.

Penelope (pisut kohmetust, sügis narmu tagasi) Ja, näed
sa - ma tahtsin ju sind ka hämmellega siin
asja juures näha. - Ja sellepärast -

Barlow. Ma ei mõista sind, Penelope. Sa räägid
ihke minu kõigilõhenumatest sõpradest ja ütled
siis, sa oled ta välja mõelnud.

Penelope. Kohetsen väga, mul ei olnud aimugi, et
ta olemas on. (Kihistades) Tõesti osav minust
just saanast isikut välja mõelda, keda sa nii
hästi tunned.

Barlow. Ja mispärast sa siis uskusid, et lihtsalt
herzoginna nimetus mind siia toob?

Penelope. Sul on ju nii peenise näe sõpruskond ja
tunned tuhandeid inimesi, saal mõtlesin ma:
kui üks herzoginna Clementine olemas on, siis
tunned sa teda kindlasti, ja - (Kae liigutusega)

neh, siin su ju oled.

Barlor (pöörab haavatult ära ja lõhele vastust andmata akna juurde.)

Pr. Ponsford. Miiud iitle aga kord juba, mis sa meist tahad, Penelope?

Penelope (müga rahulikuult.) Ma tahan teile teatada, et ma ennast omast mehest lahutada lasen.

Benton. Mis?

Pr. Ponsford. Mis?

Professor. Aga armas laps!

Barlor. Jumala pärast!

Penelope (kohetsedes.) Ma olin enesele ette võtnud teile sügavdramaatilist kurbmängu etendust anda, aga nüüd olete asja nii lihtsalt minust väljapigistanud.

Pr. Ponsford. Ja, aga ma ei mõista sind.

Penelope. Pean ma seda veel kord ütleva? Ma tahan ennast omast mehest lahutada lasta.

Benton. Sellega ei ole teil ometi tõi taga?

Penelope (pahaseit.) Muidugi on mul sellega tõi taga. Ma ei näagi oma teisel eluajal temaga

mitte sõna enam. See tähendab, ükskord pean
matemaale veel tött ütlima. Seda olen ma
kindlasti nõuks võtnud.

Professor. Kuis siis Dickie praegu on?

Penelope. Kodu teel. Kaviliste rumalate robandus-
tega. (Fürstku pironistega kõrges.) Ah, te ei aimax
ju sugugi, kui õnnetu ma olen.

Pr. Ponsford (istub Penelope kõrval.) Armas laps,
kõneled sa tõsiselt?

Penelope (tõuseb üles.) Kuidas pean ma seda teile
nüüd selgers tegema?

Professor. Tutusta meile, kuidas see kõik on tul-
nud, algusest peale.

Penelope (istub noorus pärga ja ristis kätega.)

Bowler (ärevalt, suurustades.) Minu armas Charles,
see näib asi olevat, mille juures sinu palju ai-
data ei saa. Sina oled matemaatiker ja ei
mõista praktilisest elust midagi.

Professor (kumardab kerge pilkiga.) Palun tuhat
kord robandust! (Paneb käe Penelope õla peäle.)

Penelope (noorus pärga.) Nii siis, mina jumaldan
Dickiet. Meie ei ole veel ainustgi konda rüelnud.

Ei ole veel ial ükssteisega pahased olnud. Oleme alalistes mesinädalates elanud.

Pr. Ponsford. Kõh, ja siis?

Penelope (vaatleb üles ja kõneleb kõigile.) Ja nüüd olen ma kätte saanud, et ta mind juba neli nädalat petab. Ta tuleb ikka nii hirmus hil- ja kodu, ja kui ma temalt küsin, kus ta on olnud, ütleb ta: „Ühe raske haige juures“ - koguni hauldane juhust, mis teda nii ülesäutab, et ta oma närvisid klubis Kaardi partiiga rahustama peab. (Bentonile.) Ja selle huvitava juhuse ja kaardi partii nimi on Ada Fergusson.

Barlow. Kes see siis on? Ada Fergusson? Seda nime ei ole ma ialgi kuulnud.

Penelope. Ada Fergusson on üks minu kõige lähematest sõpradest, ja ma vihkan teda. Ma teadsin alati, et ta üks salalik kass on. Juba neli nädalat käib Dickie iga pärast lõunat kella viiest seitsmeni tema pool.

Professor (puule käes.) Küsid sa siis igakord oma mehe käest, kus ta käib?

21.
Penelope (kõrsitult.) Aga armas isa, mis sell asjaga tegemist on. (Tema juurde.) Sina oled üks armas vana härra, ja kõige suurem matemaatiker ilmas, aga praktilisest ilust ei mõista sa tõesti midagi. Saal on onu Davenportil õigus.

Professor. Ma palun veel kind rabadust! (Istub kirjutuse laua taha, kitseldab pliiat siga ühe paberilehe pääle.)

Pr. Ponsford. See on õige. Asu aga oma arvude kallale, siis ei eksita sa meid.

Benton. Kuidas te siis selle jälgile saite?

Penelope (istub.) See on ju üsna ükskõik. Mul on mitmesuguseid tõendusi.

Pr. Ponsford. Ma olen keelitu.

Professor. (vastab närvitades üles.)

Barlor. Mind ei üllata see asi vähemadki.

Penelope. Aga onu!

Barlor. Ma olen midagi sellesarnast ikka ootanud.

Sa mäletad ehk veel, Isabella (pr. Ponsford'ile.) et ma algusest saadik selle abiulu vastu olin. Arst ei ole kellegi seisuse kohane partii meie perekonna liikmele.

Penelope. Annas onu Davenport, see on ju kõik lolli-

Barlor (haavatult). Mis jaoks sa siis minu arvamist küsid, kui sa teda kuulda ei taha? Kahetsen väga, et sa mind lolliks pead.

Benton. Mida te siis teha mõtlete?

Penelope (wäga kindlalt). Ma ei taha enam kaarem Dickiega koos elada. Kui pez kui ma seda temale teatanud olen, lahkun ma sellest majast jäädavalt.

Benton. Aga esite on teil ju veel mõndagi temale ütelda?

Penelope. O ja. Mõndagi. Et ma teda põlgan ja riistan, ja siis riistan ma temale oma laulatuse sõrmuse näkku ja lahkun põõ püsti toast.

Barlor (nikutab nõus olles.)

Benton. Ja te ei taha temale andeks anda?

Penelope. Ma ei tahaks ülepärs temaga enam kõnelda, aga ma pean tal üksainus kord tõtt ütleva, muudu lämbun ma ära.

Barlor. Seda võlgned sa ka oma perekonnale. Sa pead iseenesest mõista ennast temast lahutada laskma. (P. Ponsford'ile.) Inimestest, kes häiast

perekonnast ei ole, ei tea ialgi, mis nad õieti on. Ma olen päris rõõmus, et me sell viisil temast lahti saame.

Benton. Ja nüüd tahate lahutuse protsessi alata?

Penelope. Jah, ja loodetavasti teeb asi õige palju käre.

Benton. Ka, selle eest laste ainult ajalehti hoolitseda.

On ta teiega halvasti ümberkäinud?

Penelope. Halvasti? Just vastuoks. See mind ju just nii vihastab. Viimasel ajal oli ta kenam kui kunagi enne. Oh, kui ma ometi selle Ada Fergussonile midagi teha saaksin, midagi hästi alatut — midagi nii kuumma rasvaga röi —

Pr. Ponsford. Kiisugust asja ei oless ma Dickiest ialgi näkunud. (Wõtab taskuräti.)

Baylor. Inglise perekonna elu on täiesti langemas. Siin on sellens jällegi nüüd näitus.

Benton (on mõttes istunud. Penelope näeb järsku, mis professor pabeile on kritseldanud.)

Penelope. Ema, üks hinnus õnnetus on juhtunud. Isa on häkitselt mõistuse kaotanud. Ta on hulluks läinud.

Pr. Ponsford. Jumala pärast, laps, mis sul meelde tuleb?

Penelope. Ja on terve poogna täis kirjutatud ja igal pool seisab 2 korda kaks on 5.

Pr. Ponsford. Charles!

Barlow (kellele Penelope paberi poogna annab.) Kaks korda kaks on viis!

Benton. Kaks korda kaks on viis?

Barlow. Ma kartsin juba ammugi midagi sellest saanast.

Pr. Ponsford. Mis see lollus peab tähendama, Charles?

Penelope. Sa tead ometi niisama hästi kui meiega, et kaks korda kaks mitte viis ei ole.

Professor. Muidugi tean ma seda. Aga ma mõtlesin, et kui ma seda küllalt sagedasti loen, siis ehk viimaks ometi uskuma hakkam.

Penelope. Aga isa?

Professor. Tead sa, mispärasest Siptoni theed ostetakse?

Penelope (astub köökudes ühe sammu tagasi.) Jaa, sa oled küll viimasel ajal liiga palju tööd teinud?

Puhka sääl sees üks pool tunnikest ja kui Dickie kodu tuleb, võib ta sulle nohtu kirjutada.

Professor. Meie ostame Siptoni theed sellepärasest,

et me igalt poolt loeme, see olla kõige parem tee
ilmas. — Kui rihte arja sagedasti küllalt tõenda-
tanse, siis usub seda lõpuks terve ilm. Ja kui kõik
ilm seda usub, ei tea me isegi enam, kui palju
tõtt sääl on.

Penelope. Mis see siis sellesse puutub, et 2×2 viis
peab olema?

Professor. Ma mõtlesin, kui ma seda sagedasti
küllalt kirjutan, et ma siis lõpuks seda ehk
ise usun.

Penelope. Seda sa ju ometi ei saa.

Professor. Kahjuks ei.

Penelope. Noh, ja siis?

Professor (Penelope kätt silistades). Meie terve elu ole-
neb sellest, et me ialgi ei unustaks, et kaks kor-
da kaks neli on.

Barlow (kes rahe ajal pikemisi kindad kätte on tõm-
manud.) Minu armas Charles, kui sa siin
matematikalisi ülesandeid tahad ilus säa-
dida, siis ei ole minu siin viibimine kauem
taarilik. Minu olen suureilma mees ja kui
Penelope minu nõu soovib, olen ma häimee.

liga valmis; muudu aga — —

Penelope (lööb käega laua pääle.) Pea ometi suu, omu Davenport.

Barlor. Aga, Penelope, ma pean tõesti paluma — —

Professor (Penelopele.) Juba viis aastat olen ma sind tähele pannud. Sinu juuvus on kaks korda kaks vähemalt 79. (Penelope katsub raheli näakida.

Barlor istub jälle.)

Pr. Ponsford. Ma ei tea, mis sa sellega ütelda tahad Charles. Diekie ülespidamine on lihtsalt põlg-tuse vääriline ja tema jaoks ei ole rihttegi va-bandust.

Professor. Lase mind ometi väljaraäkida. Ma piin-an ju teile mõistlikult selgens teha —

Penelope. Kui sa ehk vast arvad, et ma Diekiele andeks annan, sellepärast et sina oma nooruse pattusid mulle pihitida tahad, siis eksid sa suvusti.

Pr. Ponsford (pahaselt.) Penelope?

Penelope. Koh, see on ju ikka nõnda. Kui pea kui naene leiab, et mees teda petab, siis katsuvad kõik meestesugu perekonna liikmed teda selle-

ga trööstida, et nemad varemalt ka mitte pa-
remini ei olla teinud.

Professor. Mul ei olnud sugugi nõu oma pattu-
sid pihutada. Seda ei tee ma ialgi.

Penelope. Kui asi veel ümberpöörduks oleks ja mam-
ma kind ka väikese kõvale hüppe oleks teinud -

Pr. Ponsford. Aga laps, mina ja kõvale hüpped!

Penelope. Na ja! - Edasi, papa!

Professor. Ma leian, sa oled Dickiega kuulmata
viisil ümber käinud.

Penelope (üllatusega). Mina?

Professor. Kui sinu ema minuga niiviisi oleks
toimetanud, oleksin ma kindlasti joonud ha-
kanud.

(Pause.)

Penelope. Ma olin ju päris ingel. Ma olen teda ju
käte pääl kannud. Nõnda ei ole veel ükski nõi-
ne oma meest armastanud.

Professor. Seda ei jõua ükski mees pika pääle
välja kannatada.

Penelope. Mis sa sääl ütled, papa?

Professor. Sa oled teda hommiku, lõun ja õhtu

armastanud. Sa armastasid teda kui ta kõneles, ja armastasid teda kui ta vaikis. Sa armastasid teda, kus ta iganes käis ehk seisis, süües, isegi magades. Ta ei olnud kusagil sinu armastuse eest kindel.

Penelope. Ja see peab temale võiguse andma Ada Fergussoni ümber lipitseda?

Professor. See rabadab teda.

Penelope. Oh! Kuüll on aga mehed alatud! Kõik.

Professor. Seda mitte. Aga meie oleme ka ainult inimesed. Sapsena oli sinu ülem unistus rahukoos.

Penelope (ultu.) On seda veel praegu.

Professor. So. Noh, kas tahaksid sa kind võige teure kuu aega igapäev rahukoost süüa? Eineks, lõunaks, õhtu-ooteks ja õhtuks?

Penelope. Jumalapärast! Mul teeb see mõte juba sidame halbraks.

Professor. Waene Dickie on riis aastat aega ainult rahukoorest elanud.

Penelope (kellel pirkamisi arusaamine tõuseb, kokkudes)
Ah!

Professor. Kuid ta rõljalaks, saatsid sa teda iga-
kord kuni Koja ukseni, aitasid tal kätte selge
tõmmata ja suudlesid jumalaga jätmiseks.
Kuid ta tagasi tuli, jooksid sa talle vastu, tõmba-
sid tal palitu seljast ära ja suudlesid teda tere-
tuseks. Kuid ta hommikul ajalehte lugeda ja
sääd juures piipu suitsetada tahtis, istusid sa
temale süle, silitasid ja suudlesid teda.

Barlor (äritatult.) Penelope!

Penelope Sina pead seda siis ka kolemaks?

Barlor. Aga armas laps!

Penelope. (Pentoni.) Kas teie abikaasa ialgi teie
sülle ei istu, kui te ajalehte loete?

Pentoni. Minu naasel ei ole, Jumal tänatud, sel-
leks aega.

Penelope (tõuseb üles.) Teie olete kõik minu vastu
halvad. (Pr. Ponsford süütab talle kätte vastu, ta
läheb ema juurde.) Ma kutsusin teid kõiki siia,
sest et ma teie kaastundmist igatsesin ja
teie olete niisugused.

Barlor. Igal ajal on omad piirid, armas Pen-
lope.

30.

Penelope. Ka, mul on ükskõik, mis teie mõtlete,
ma lasen ennast siiski lohutada.

Professor. Kas ei oleks parem, kui sa tema armas-
tust tagasi võita katsuksid?

Penelope. Ma ei taha tema armastust enam.

Professor (nooritates.) Ka siis mitte, kui sa seda
saada võiksid?

(Pause.)

Penelope (maalab omale isale otse, siis lähleb ta pisikami-
si tema juurde, istub laua kõrvale, lüüeb käed silmi
ette ja toetab pea nõnda laua pääle.)

Pr. Ponsford (rajutab taskurätiga silmi.)

Penelope (pisarad hääles.) Usud sa, papa, et ma
tema armastust tagasi võita suudan? Sa
ütled ju, see olla minu süü, et ta mind enam
ei armasta. Ma ei tea ju sugugi, kuidas ma
ilma temata elama pean. Ma olen ju nii õn-
netu. Ma tegin ainult nii, nagu oleks see mulle
ükspuhas, aga kui sa aimaksid mis sugune
mu meeleolu on. Oh! Kui ma seda ometi ial
tunda ei oleks saanud.

Barlow. Ma arvasin, et sul rohkem uhkust on,

Penelope! Mis võiks see mees sulle jätta olla, kes mitte häast peukonnastgi ei ole. Ole rõõmus, kui sa sellest inimesest niivõisi lahti saad.

Penelope. Kiridasi tohid sa, onu, niivõisi minu mehest kõneleda! Oma mehe kohta ei lase ma midagi ütelda.

Barlow (haavatult). Ma olen siin täiesti rüüdurune ja lady Hollington ootab mind theekis.

Penelope. Ei, ei, sa pead siia jääma. (Linnal tees parem p. ukse juurde.) Telefoneeri oma krahvinnale, et sa tulla ei saa. Telefon on minu kaas.

Barlow (ukse juures olgasiid kehitateis). Ma olen liig härsüdamline, selle tõttu hinnatakse mind ikka alamäärtuseliselt. (ära.)

Penelope (Käri isa olgade ümber, tungisalt). Jsa, sa müüesid Dickie mulle jälle tagasi, eks ole? Ma ei või ilma temata elada.

Professor. See asi on väga lihtne, armas laps. (Penelope hingab kergemalt.) Ainult väga palju takti on selleks vaja, väga palju julgust ja väga palju enese valitsust.

Penelope. Ja seda nimetad sa lihtsaks?

Professor. On Ada Fergusson ilus?

Penelope (tõuseb nuttu üles.) Inetu naagu õi.

Professor. Oh häda! See teeb asja halvemaks.

Penelope. Kuidas nii?

Professor. Ilusa naesterahva nimber lipitsemine ei tähenda palju, seda juhtub meestel kergesti.

Aga kui ta inetut armastama hakkab, siis on asi palju tõsisem.

Penelope. Mul langeb nagu kivi südame päält.

Ada Fergusson on nimelt pilt ilus.

Professor. Siis saad sa ta tagasi.

Penelope. Mis ma pean tegema, isä? Anna mulle nõu; ma teen hämmeleaga sinu nõu järelle.

Benton (kimulatab.)

Professor. Lase ta jooksta.

Penelope. On see kõik, mis sa mulle soovitada võid?

Professor. Kõik. Ära tee temale ühtegi etteheidet kui ta koju tuleb, vaid ole ta vastu rõõgalahe. Ära tema käest kunagi kiisi, kust ta on käinud.

Ära lase teda mängata, et sul kohtlust on. Just selle vastu, juhi teda niipalju kui võimalik Ada Fergussoniga kokku.

Dr. Ponsford. Charles! Sa nõuad ju Penelopelt, et ta kõlvatusi kaasaaitama peab.

Professor. Kui enam ühtegi raskust oma võita ei ole, on asi juba huvituse kaotanud. Kõik mees pead sa aja ja Ada Fergussoni hoolts-jätma. Istugu see talle süle, kui ta ajalehte tahab lugeda. Nõudku see et ta temale iga sammule üle seletust annab. Samastele asjades on kõik naisterahvad suurte nõutega. Iga juturajamise noheajal saab ta temalt küsima: „armastad sa mind veel niisama nagu varemalt?“

(võtab tema käed) See küsimus on juba mõnegi armastusele otsa päale teinud. Nii pea kui ta minema tahab minna, saab Ada Fergusson teda pinnima, et ta võeti viis minutit, mis ~~saab~~ veel istuks. Need viis minutit, mis mees sunnituult juurde lisama peab, kaevavad tema armastusele haava. Igakordsel lahkumisel saab Ada Fergusson küsima: „ Millal

sa tagasi tuleb?" See küsimus on kolm lobi-
da täit mulla, mis armastuse Kirstu kaane
pääle langesid.

Penelope (seljaga tooli leeni vastu nojatades imesta-
misi.) Kust sa seda kõik õppisid, isa?

Professor. Ei pea lihtsalt ialgi ära unustama,
mu südamekene, et kaks korda kaks neli on.

(Pause.)

Benton [lähel pinnameri pahemale poole akna juur-
de.]

Penelope. Mul ei olnud aimugi, et matemaatika
nii huvitav ja nii kõlbluseta võib olla.

Benton [akna juures.] Üks auto sõidab ette.

[Penelope pöörab Bentoni poole, siis lähel ta ukse
juurde ja kimlatab. Benton lähel kamina juur-
de. Kõik kimlataavad põnevusega.]

Penelope. See on Dickie. [Tahab esimese õhinaga
vastu tormata, talitseb aga ennast ja paneb
ukse kinni.]

Benton [ametlikul toonil.] Mida mõtlete te ette
võtta?

[Kõik ootavad põnevusega tema vastust.]

Penelope. Mis sina arvad, mamma?

Pr. Ponsford. Ma pean pappi mõtteid koguni laiduräävilisteks, ja ei mõista kuidas ta üldse sellepääle võis tulla; aga ma pean tunnustama, et ma seda väga targaks nõuks pean.

Penelope [jänab otusele]. Koh siis, ma tahan katkuda. Teie kõik ei tea iseenesest mõista, mitte millestki. [Emajuurde]. Sa pead mulle abiks olema, ema!

Pr. Ponsford. Loodetavasti ei nõua sa minuelt valetamist.

Penelope. Ainult väikseid hädavalesid. Suured võtan ma oma hoolde. [Suudleb ema.]

Benton. Aga Barlor?

Professor. See on ju suure ilma mees, küll ta juba mõne rumaluse teeb.

Penelope. See jätku minu hooldeks. [Läheb ukse juurde.]

Barlor [astub sisse]. Puh! Ma ei saanud ühendust. O, need telefoni prelid! Kinnusad inimesed!

Penelope [tõmbab teda kinnikäist pidi lüua juurde,
istub ise sohva leni pääle.] Kinnule õige, onu!
Ma jõudsin selgusele, et ma Dickiele kibedat
ülekohut olen teinud. Ta on täiesti süüta.

Barlow [vaatab kondamööda igarihele kiirivalt otsa,
need nimitarad jaataralt.] Ka mu? Ja Ada
Fergusson?

Penelope. See ei ole ka pahem kui teised.

Barlow. Sa üllatad mind. Kuidas sa siis sel-
lele arusaamisele jõudsid?

Penelope. Matemaatika läbi.

Barlow [teibennast temast lahti.] So! Noh, ma ei
voi sulle salata, et see mind väga pahandab,
nii ilma ühegi põhjuseta tähtsat läbirääkimist.

Benton [rotab oma kindad sohva päält.] Et mind
siin enam vaja ei ole, pööran ma oma pere-
konna sulle tagasi.

Penelope [temale kätt andes.] Jumalaga! [Suuris
tema kätt] Jumalaga! [Wajutab kamina juu-
res olevat elektri kella nuppu.]

Benton [jätab teistega jumalaga ja lähel ukse juur-
de.]

Barlor. Jumalaga, Benton, te peate õige lähemal ajal kord minuga seltsis Klubis sööma.

Benton. Häameelega. Jumalaga! (ära jäta
ukse lahti.)

Barlor. Kena inimene. Väga head kombes. Ma tahan teda õige kord paari teise inimesega koos, kes mitte väga uhked ei ole, külaliseks paluda.

[Kuulukse Dickie trefi pääl vilistama.]

Penelope (tasa progressivile.) Sääl on Dickie. Ja vilistab. [vilistab tasa, nagu tennis.] Võid kama vilistada!

G. etendus.

Endised. Dickie.

Dickie (ilus, hästi niides mees, 35 aastane. Ikka lõbus ja häas luju. Tal on palju külge sündinud meeldimust, mille läbi Penelope suur armastus selgitatud saab. Sisse astudes.) Kus sa siit oled, Penelope?

Penelope. Siin, nagu sa näed.

Dickie. Sa tuleid ju muidu alati mulle vastu.

Penelope [Kokku kergelt kokku, vaatab isale salaja naeratades otsa, kuna Dickie ist kinni paneb.]

Minu kõrgesti armustatud proua-mamma on siin.

Dickie [lõbusalt] Sellepärast ei ole sul omegi raha oma abikaasat hoolitusesse jätta. [Suudus pr. Ponsforti.] Kuidas siis kõrgesti armustatud proua-ämma käsi käib? [raputab professori kätt, näeb Barlori.] Tere, onu Davenport. Misteerad herzoginnad?

Barlor. Mida sa arvad? Ma ei mõista sind.

Dickie [võtab portreini karafini kätte, näeb teisi jookisid]
Hallo! Te näite siin ju tubliste priiskand
olevat. Kes siin siis portveini on joonud?

Penelope. Mitte keegi. See on puhas klaas.

Dickie [võtab klaasi.] Kõnda käib mu käsi alasti. Alataso reetakse mind kiiratusesse. Tähtis luuralu minu perekonnas, juba aasta sadasid. [istub.] Juba palja portreini pudeli nägemisel tüksatab mul suur varras. Aga ma joon selle portreini siiski ära. [Kallab sisse ja joob suure lõbuga.]

Barlow. Üteldakse küll, liivaku olla kõrgema seisuse haigus. Aga see on rumalus. Minu klubi uksel hoidja on liivakust üsna ileni meekline.

Dickie. Wahest on ta mõne kohvi sööduseta rõsu. Mis sul rüga on, Penelope?

Penelope (imestades). Mül?

Dickie. Sa ei näi mul päris korras olevat.

Penelope. Kuidas nii?

Dickie. Ma ei tea mitte. Sa oled teisiti kuimunud. Sa ei ole veel sedagi küsinud, mis ma täna ka teinud olen.

Penelope (vaatab professori otsa).

Dickie (on oma portreeriga ametis). Karilinnud hurratas see sind ju väga.

Penelope. Ma mõtlen, sa jutustad seda mulle juba isegi, kui see seda väärt on.

Dickie. Na, kuule õige, see on juba liig! Mina onjan ja näen vaeva, et sulle automobili ja ilusaid kleitideid muutseda ja sina oled nii osarõtmata.

Penelope (tehtult, üksoinne, naeratades). Noh, mis sa siis täna pärast lõunat oled teinud?

Dickie [Kergendava ohkamisega.] Mul on üks kole päer selja taga. (tõmbab kirja taskust, professorile.)

Mul on nimelt üks väga huvitav haige.

[Penelope tähendab märkide läbi, et ta teab, millert jutt on.] Asi tarvitab hirmus palju aega ja on kaunis äritav. Aga arst ei saa juba kord teisiti. Ma olin jälle peaaegu terve tunni sääl. (Annab Penelopele kirjasid, mida see lanna pääle viskab.
Siis teeb ta ihe oma kirjadest lahti.)

Penelope. Terre tunni?

Dickie. Ja! Meil oli Konsultation.

Penelope. Konsultation?

Dickie. Ja! Kõupidamine teiste arstidega.

Penelope. Sul oli ju alles eila üks Konsultation.

Dickie. Eila? Ja, ja! See on hirmus kartlik vanaproua. Kõnab ihtelugu Konsultationisid.

Penelope. See on ju tore, eks?

Dickie. Ei või just ütelda. See näeb ju vieti nii välja, nagu ei oleks tal minu vastu usaldust.

Penelope. Aga sa teenid sellega ometi väga palju raha?²

Dickie. Ja, seda küll.

Penelope. Ma soovin omale juba ammugi suurt, valget sulle-boad. Kiivid võin ma ta ometi rahulikult omale osta.

Dickie (pika näsoga) Veel ei ole ma raha saanud.

Penelope. Ei tee miga. Mul on krediiti.

Dickie (teist juttu tehes) Pärast konsultatsiooni olin ma nii otsas, et oma närviseid klubi kaardi partiiga kosutama pidin. (Viskab katki rebitud kirja paberi korvi.)

Penelope (tukساتab kokku, surub käe südame peäle, valitseb aga ennast.)

Professor. Kuidas siis sinu huvitava haige nimi on?

Dickie. Kuidas ta nimi on?

Penelope. Ja. Ma jutustasin nimelt papale, et sul üks uus haige on, kes hiilgaralt maksab, aga nime ei tulnud mul enam meelde.

Dickie (visab veel ühe kirja katki, viskab tükiid korvi, kohmetult) Ah so, ja - tema nimi on - - - proua Mae - - - ja, proua Mae.

Penelope. Mae -

Barlor. Maeck?

Dickie. Ja, Mack, proua Mack. Misspärvast ei peaks ta nimi siis mitte proua Mack olema?

Professor. Kuidas see kasulik haige sulle siis võeti kätte juhtus?

Dickie. Õnneliku juhtumise läbi. Ja oli minu nime kellegi Penelope sõbra käest kuulnud. Kuidas niisid ta nimi oli?

Professor. Sul näib halb mõlu nimede jaoks olevat, Dickie. Sa pead omale nimed mansõrdi li pääle kirjutama.

Dickie. See on keegi Penelope sõber. [Teib. nagu püüaks ta meelde lühitada.] Ta mees on morenoe ohvitser. Sääb all kussagil, kust need need kartulid toodi, Maltas rist, usun ma. Ja on alles lühikest aega Londonis.

Penelope. Ada Fergusson.

Dickie. Muudugi. Ja, proua Fergusson.

Barlow. Ah, see sündinud Glenparq, eks ole?

Dickie. Seda ma ei tea. Näib õige kena naisterahvas olevat.

73.

7. etendus.

Peiton. Siis - Ada Fergusson.

Peiton (teatades) Proua Fergusson!

[Pause enne Ada sissetulekut. Kui Ada Fergussoni teatatakse, tõusevad kõik üles, pääle proua Ponsfordi. Penelope viskab pilgu isa poole. Dickie on kohmetu ja chmatanud. Penelope tahtnutab ennast kõige enne ja lähleb Adale liialdatud lahkusega vastu.]

Penelope. Tere, armas Ada! [Sundles teda, publikum näeb, et ta seda vastu tahtmist teeb.]

Ada. See on küll oieti päris kuulmata, nii hilja teie juurde sisse tuisata.

Penelope. Punnalus! Ma rõõmustan ikka, sind nähes.

Peiton [liikub theelana kõwale, wõtab kandiku theenõudega, lähleb wälja ja paneb ukse kinni.]

Ada. Ma jooksin terve õhtu poole mööda kauplusi ümber ja tundsin niid korruga kangeid igatsust sinu järel, Penelope.

Penelope. Kas sa minu kõigesti armustatud proua mammat tunnud?

Pr. Ponsford [Kumardale ja Annale Adale Kätl.]

Penelope. See auuväärt rask siin on minu isa,
(territus) ja see noormees siin minu onu.

Barlow [Kelle pääle Ada nähtavalt mõju on avalda-
nud, annab Kätl.] Misräga rõõmustas, minu ar-
muline proua.

Ada [Dickiele, Kes kuni kirjutuse laiani on tagane-
nud.] Mõh, olete teie mind hoopis ära unustanud?

Dickie [Kätl andes.] Aga ei, kuidas see küll võimalik
oleks.

Ada. Meie ei ole iksteist küll ka kama enam näinud.

Dickie. Ja muidugi, õige kama enam.

Ada. Hiljuti läksite teie mulitsal ilma teoretamata
minust mööda.

Dickie. Palun tuhat kord vabandust, ma olen nii
lühikese nägemisega.

Penelope. Aga Dickie! Kuidas sa ometi niivõisi lühi-
sata võid. Sa ei ole ju sugugi lühikese nägemis-
sega!

Barlow [upsaka viisakusega.] Sinu mehel on väga
õige tundmus, et mees, kes ilusad naisterahvast
tähele ei pane, ennast ainult mõne kehaliiku vi-

gaga rabadada rõib.

Ada. Kui ilusasti te seda ütlesite.

Barlor (muigades). Ma nägin ainult tätt.

Penelope (istub Ada vastu). Ma tänan sind ka, et
sa Dickie nii toreda haige oled muretsenud.

[Pause. Ada vaatab ruttu Dickie otsa.]

Dickie (ruttu). Ma jutustasin oma abikaasale prona
Mackist.

Ada (Kes ann ei saa). Ah so, prona Mackist.

Dickie (vehkleb paberi noaga, mille otsa ta Ada poole
pöörab, et oma sõnadele mõju anda). See oli teist
ilikena, et te mind nii soojalt temale soovitasite.
Ma käisin täna pärast lõunat jälle tema pool.

Ada (Kes mõistma hakkab). Ah Jumal, rõõmustad
ju omegi, kui oma tuttavatele kasulik saad olla.
Loodetavasti olete temaga rahul.

Penelope. Igatahes pöörab ta õige sagedasti oma arsti
poole.

Ada. Ja ütles alles eila, et ta doktor O'Farrelli
väga lugu peab. [Dickiele]. Ma kardan, ta on
haigem, kui ta aimab, see rasekene.

Dickie. Ja, ma vaatan selle asja pääle kohjuse

näga tõsiselt.

Ada [Penelopele.] Ja omaksed on nii rõõmsad, et sinu mees müüd teda ravitseb.

Barlor. On ta üks Somersetschire Mackidest, või Staffordshirest?

Dickie. Seda ma ei tea.

Barlor. Ühest neist perekondadest peab ta ometi olema.

Dickie. Seda ma ei tea. On mulle ka täiesti ükspuhas.

Penelope. Kuidas ta rälja näeb?

Dickie. Seda ma ei tea. - Kuidas ta siis peab rälja nägema?

Penelope. Ära ole ometi nii naljakas, Dickie. Sa pead ometi näituseks teadma, kas ta pakis või peenikene on?

Dickie. Mõlemad. [Ada ütles vassdotes.] Kaunis pakis, eks ole?

Ada. Koledasti.

Penelope. So?

Dickie. Tal on päris hallid juuksed.

Ada [naerab]. Ja. Ja reidrad ripuvad lokinesed.

See näeb nii naljakas välja.

Dickie [naendes.] Kas need lokid küll eht on?

Ada. Aga tal on ilusad sinised silmad, eks ole?

Dickie. Ja, imeilusad silmad.

Penelope. Kuidas ta ristinimi on?

Dickie. Mis? — ma ei tea mitte.

Ada [uttu.] Katharina.

Penelope [lööb lana pääle.] Isa! Katharina Mack!

[Emale] Ema, see on ju sinu vana sõber. [Kas-
tal Dickie otsa.] Katharina Mack! Missugune
iseäralik juhtumine.

Pr. Ponsford [tõuseb üles, võtab oma käekotti ja lähel
 nende vahele üle pahane, taha poole.]

Professor. Katharina Mack! Ma näen teda veel
 praegu enese ees, oma hallide lokkidega ja
 ilusate siniste silmadega.

Penelope. Kas ema ei peaks teda kord vastama
 minema?

Dickie. Ei, ei! Ta ei tohi praegu ühtgi külalist
 vastu võtta.

Professor. Palun, ütke temale, kuidas meie kõik
 kahetseme, et ta nii haige on.

Dickie. Ja, seda ma teen.

Pr. Ponsford [naturkone kangelt.] Mina pean nüüd minema. [Kumardab Ada ees, kes vastu kumardab.] Palun, tule, Charles.

Professor. Kohe, mu laps. [Lõhub oma naarega, kes larvalt protesteerib, kamins juurde. Aitab tal mantli selga panna.]

Penelope [lõhub nende juurde, misama Barlor, nõnda et Ada ja Dickie endi hooleks jäävad. Ada laseb oma käekoti kukkuda, Dickie tõstab selle üles ja viib kätte.] Jumalaga, armas ema.

Dickie [tass adale.] Mispärast sa siis siia tulid?

Ada. Sa ei ütle nud täna sugugi, millal ma sind homme näen.

Dickie. Issand Jumal! Sa oleksid ju telefoneerida võinud.

Ada. Ma ei ütle niisuguseid asju ialgi telefoni kaudu.

Dickie. Ialgi? - Peab see tähendama, et sa tihti — ?

Ada. Dickie!

Dickie [pöörabruttu teiste poole.] Wabanda! See ei
olnud nõnda mõeldud. [Penelope saadab oma
ema ukse juurde.]

Ada. Tawwa päevast, mis põhjusel sa oieti selle kül-
lu loo proua Mackist välja mõtlesid?

Dickie. Ma pidin omati üttema, kus ma nõnda kaua
olin. -

Ada. Pead sa vast oma abikaasale aruandma, kus
sa olid ja kuhu sa lähed? Nii on just õige.

Penelope [suudleb oma ema, astub isa juurde, kes kamina
ääres seisab.]

Ada. Mis sa täna õhtu teha mõtled?

Dickie [valjuet, lõbusalt] Ma süön Penelope seltsis
linnas kusagil õhtut ja pääle selle läheme varie-
tesse. [Jätab pr. Ponsfordiga jumalaga, siis parema
poole ära.]

Pr. Ponsford [paremale poole ära.]

Barlow [adale.] Mul on ann minu armulisele.

Ada [wäga lahkelt.] Jällegemiseni.

Barlow [rotab Penelopele käealt kinni, tahutab teha
niivõisi uksele, kuna Professor Adaga jumalaga]

jätab ja tale naise juurde järgneb.]

Barlow [Penelopele.] Tore naene!

Penelope [tehtud pöhandusega.] Aga onu!

Barlow. Jumalaga, mu laps! Ja täitsa suur-
sugu dame.

Penelope. Jumalaga!

Barlow [paunale poole ära.]

Professor [minnes.] Koh, tead sa nüüd, mis sul
teha on?

Penelope. Ja. Lase mind aga toimetada. Mul on
juba midagi meelde tulnud.

Professor [naeratades.] Näib nii. [ära.]

Ada. Missugune armas mees sinu onu on, Pene-
lope. Nii suurtsugune.

Penelope [rõtab nuusutamise klaasikese kamina päält,
teeb nagu oleks tal kange pääraku.] Sa oled igatahes
tema- armustaja rõitnud. Ja ütles, sa olla tore
naene.

Ada. Ah ei! Muidu ütlevad mehed mulle vieti ik-
ka, et ma liig kartlik ja tagasihoidlik olla.

Penelope. So.

Ada. Ma pean aga nüüd ka minema.

Penelope [keelab teda ihe liigutusega.]

Ada. Mul ei olnud aimugi, et juba nõnda hilja on.

Dickie [tulib tagasi, paneb teise ukse poole kinni ja lööb
pahas tujuis kamina juurde.]

Penelope. On sul täna öhtu midagi ees?

Ada. Ei. Ma elan väga tagasihoidlikult. kõige
armsamini istun ma öhtuti mõne häa raama-
tuga kodus.

Penelope. Ennemalt käisid sa ju häameelega väl-
jas.

Ada. Minu mees ei taha seda, et ma ilma tema-
ta välja lähen.

Dickie [kohendab tuld.]

Ada. Ja kui ma tema päälle mõtlen, kuidas
ta kaugel võrsil nii vapralt oma isamaa eest
võitleb, siis ei igatse mu meel lõbude järele.

Penelope. Ja. Sul on siigaratundeline loomus.

Ada [Dickiele, kes nende juurde on tulnud.]

Minu mees on praegu oma laevaga Maltas.
Kahjuks sumbis minu tervis mind Inglis-
maale jääma.

Penelope [nuusutab oma pudelikest.] Tahad sa

mulle iht suurt meelehääd tehs?

Ada. Kui see minu rõimuses seisab, häämelega.

Penelope. Mul on nimelt juba terve õhtupoolik kange päavaralu.

Dickie [wõiduvõimsalt] Aha! Ma märkasin seda ju koke, et sa teitsugune oled kui muudu.

Penelope. Meil on täna õhtuks Varistie jaoks piletid. Kas oled nii lahke ja lähed minu asemel Dickiega sinna.

Ada ja Dickie [rahitarad pikusid.]

Ada. Mins?

Penelope. Dickie ei armasta üksinda wälja minna, ja mina sundan pääd wärsalt piusti hoida. Te võiksite ju esite kusagil iherkvoos õhtut süüa.

Dickie. Kas sa siis tõesti minna ei wõi? [Räägib siin tõsise osarõtmisega.]

Penelope. Wõimata.

Ada. Siis peaks aga Dickie - [parandab.] - sinu mees õiguse pärast kodu jääma.

Penelope. Ei, ei. Ta peab wälja minema. Dickie tawitab natukene lahutust, ta on niipalju töö-

tanud. [Tähendusega.] Täna pärast lõunat oli tal konsultatsioon, mis peaaegu terve tunni aega kestis.

Ada. Tahate te siis, et mina ühes tullen?

Dickie. Aga isenesest mõista, kui see teil mitte liiga igaw. ei ole.

Ada. Koh, siis saadan ma teid häämeelega.

Penelope. Täna tuhatkorda! [Sundleb teda jälle endisel naljakal viisil kiivelt.] Siis tehke aga, et minema saate, on juba hilja.

Ada [peab Penelopet rõõga rumalaks, et see teda oma mehega ära saadab.]

Dickie. Kas sul tõesti mitte paha ei ole, ükski jääda?

Penelope. Just vastu oksa.

Dickie. Koh, siis annan ma sulle ruttu veel ühe pulbri. [läheb ukse juurde.]

Penelope [uttu.] Ei, ei, ma ei taha pulbrit.

Dickie [paremale poole ära, jätab ukse lahti.]

Ada [läheb peegli juurde, sääl juukseid ja kübarat.]

Peab küll hävi tundmus olema, kui arst perekonnas on.

Penelope [teeb grimasset.] Ja, sell on omad hääd küljed.

Ada [veel peegli ees.] Ma kaatsen sind, et su mees ikka sinu juures on. Kui ma oma nuke päale mõtlen, kuidas ta kangel rõõsil nii wapralt oma isamaa eest võitleb -

Dickie [tuleb tagasi väikese pudelikese, millel piima tassine redelik paistab.] Siin on.

Penelope [vaatab hirmuga rohku pudelit.] Ei, ei, Dickie ma ei taha mitte.

Dickie. Ära ole lapsik, kallimene. Sa saad näha, kui häa see sulle on.

Ada. Ja siis peab ta pikali heitma.

Penelope [kargab rohku päält üles.] Ei, tänan. Ma tahaksin parem seista, kui see sulle ükkois on.

Dickie. Sa pead mõistlik olema. Tule, heida rohku päale. [Panab rohku laua päale.]

Penelope. Minupõlvast siis, kui see kuidagi teisiti ei lähe - [istub sohva päale.]

Dickie [võtab tema jalad ja panab need sohva päale]

Ada [toob ühe padja ja tahab seda talle päevale panma]
Esite peame tema hästi mõnusesti ära asetama, enne kui me ta iksi jätame.

Dickie. Paneme kõik padjad talle alla. [Tahab

pullert tuma. Kuna ta seda toob, topis Ada Penelopele
pele nhe padja parema õlles alla. Penelope teeb gri-
massi; siis teise parema öla alla. Penelope teeb
jalle grimassi. Siis toob Dickie pulberi. Patjade
pääle näidates.] Kas nõnda häa on?

Penelope. Jah, tänan.

Dickie. Waeneke!

Ada. Me peame tal jalad hästi kinni mässima.

Penelope. Ei. Palun, ma ei taha jalgu kinni mässida lasta.

Dickie. So, nüüd võta oma pulber.

Penelope. Ei, ei, Dickie. Ma võtan selle pärast, kui tie juba ära olete. Ma tootan seda sulle.

Dickie. Mis pärast sa seda praegu ei taha võtta?

Penelope. Sellepärast - sellepärast, et siis mulle armsam on, kui sa ära oled.

Ada [wäga kindlalt] Meie ei lähe mitte enne, kui sa rohtu oled võtnud.

Penelope [alakahtlikult.] Koh, andke siis siis. Hoia mul nina kinni, Dickie. [See teeb seda.

Penelope neelab rohu alla ja teeb grimassi.] Oh Dickie, kui ma sind ometi ialgi näinud ei oleks!

Dickie. Küll sa näed, kuidas see mõjub. Kümne minuti pärast võid sa juba lakke hüpata.

Penelope. Ma ei taha sugugi lakke hüpata.

Dickie [on klasi ära pannud.]

Ada. Jumalaga. [Suudles teda otsa peäle.]

Penelope [teeb grimassi.]

Ada. Mul on nii kahju, et sa terve ei ole.

Dickie [suudles Peneloped] Jumalaga, kallikene!

Penelope [hoiab teda kättpidi tagasi] Lõbusta ennast hästi.

Dickie ja Ada [ära paneravad ukse kinni.]

Penelope [Kangas rüü, riikab rihaset padjad ja tekid sohva peale + va nurka ja astub pass rüülist sammu ukse poole, nagu tahaks ta neid tagasi hinda jätta seisma.] Ei, ei! Ma ei tee seda mitte!

[Õues kuulakse rõhkit ette sõitma.]

[Penelope jookseb akna juurde, mille ta lahti kisub, vaatab välja, pöörab tagasi, nagu oleks ta mõlemaid ärasõitma näinud, tuleb siis pikkamisi ette langes rihe lovi peäle ja purtskab rüüms.]

Eesriie.

Teine waatus.

Diekie kõnetuba. Mõnusalt sissesäetud ruum.
Pildid seinte pääl, raamideis päewapildid ja lilled
Kamina pääl. Suur meesterskva kirjutuselaud
paberitega kaetud. Sääl pääl lugemise lamp. Kir-
jutuselawa tool ja kõrwal lara ääres tool pati-
entide jaoks. Ühe kõrwalise lara pääl mikros-
kop ja arstlised instrumendid. Ühes nurgas kaal
inimeste kaalumiseks. Nahk kushette läbi-
katsumisteksi. Mõned toolid. Raamatu riiul
raamatutega. Taga paremal pool üks kotta, pa-
hemal pool üks.

1. etendus.

(Kui eesriie üles kerkis, seisab Diekie taga, istub
aga siis kohe kirjutuselawa taha. Tal on stenogramm
käes ja paneb selle lara pääle. Tema ees seisab
üks arstiabi tarvitaja ja kinnitab püksitraksid.

Järgneva kõne ajal tõmbab ta vesti ja kuu selga.
Kartlik väike mehike, palja päälae ja kuldse
pilliga.]

Dickie. Ma kirjutan teile veel midagi.

Haige. Teie olete liiga lahke, doktori härra. Ma ei tahaks teid sugugi niipalju tülitada. [Waatleb Dickie arult.]

Dickie. Oh sugugi mitte. Mis ma siis teile öieti pean kirjutama. Teil ei ole ju midagi rüga.

Haige. O, sellest on mul kahju.

Dickie. Na, kuulge õige, rõõmustage ennast omati.

Haige [ennast ühtelugu rabadades.] Ja, ja muidugi. See rõõmustab mind ju ka, ma ei arvanud seda ju sugugi nõnda. Aga nüüd olen ma teid ju hulka aega päris muidu tülitanud.

Dickie. Muidu? - Koh, see laske minu muire olla.

Haige. Ilus ilm täna, eks ole?

Dickie. Väga ilus. Kas te ei tahaks istuda?

Haige. O tänan, te olete liiga lahke. [Istub.]

Täna näga, täna näga! Ma ei taha teid kuu-
 mini tülitada. [Dickie on retsepti kirjutanud.]

Dickie. Kui ma teile midagi ei kirjuta, siis mõtle te ikka, et te oma raha aknast välja olete viskanud.

Haige. Väga lahke. Ja, minu naase pärast on mul küll tõesti parem, kui te mulle midagi kirjutate.

Dickie [annab retsepti.] Siin. Kolm korda päevas enne sööki.

Haige [võtab retsepti, pistab tasku, võtab kübara, Kepi ja rihmararju.] Tuhat tänu. See on kindlasti see õige rohi. [Dickie lähel parem, poolse ukse juude.] Ja nüüd - - - hm - - - ja - - - hm -
[Ja ei tea kohmetuse pärast, mis ütelda.]

Dickie [vajutab elektril kella nuppu.] Võin ma ehk veel teid millegiga teenida?

Haige. Ei - - hm - - tänan tuhat kord. Ma - - see on teist nii lahke, et te ennast nii palju tülitate - [pistab käe tasku.] Tõhin ma? - -

Dickie. Ah so. - Ja, palun, kaks guineed. [Lähel kirjutuselava äärde.]

Haige [lõpmata kergendusega.] Ah, tänan tuhat kord! Just seda tahtsin ma küsida. [võtab väga kohmetult esite riie kusa tüki taskust välja

ja paneb lana ääre pääle. Siis pöörab ta ümber, rötal salakesi teise kuldtüki, millega ta niisama teeb.]

Dickie [naerab.]

Haige. Tuhut tänu. Ma ei ole mitte sagedasti arsti käest nõu. küsinud.

Dickie. Seda on märgata. [annab talle kätt, teeb ukse lahti.] Täna on rõõm, jumalaga!

Haige. Jumalaga ja palju tänu! Imeilus ilm, eks ole? ja nii palav. Jumalaga! [ära välja, kuna Peyton tuleb.]

2. etendus.

Dickie. Peyton. Siis - Professor.

[Uks on lahti, nõnda et publikum ära minejad haiget näeb, ja ka professori, kes trepist üles on minemas. Dickie näeb teda ja hüüab.]

Dickie. Hallo! Aiapaps! [Professor pöörab ümber.]

Palun, tule ometi sisse. [Professor tuleb sisse.

Dickie läheb välja, hüüab.] Penelope, sinu isa on siin.

Professor. Ma tahtsin just Penelope juurde üles minna.

Dickie [tuleb tagasi, jätub ukse lahti.] Tule aga sisse
sisse ja pane üks sigar suitsema.

Professor. Sul on ju aga kõnetund.

Dickie. Ja, aga on juba 5 läbi, siis ei tule enam
keegi. Me võime rahulikult teed juua.

Professor. Kuidas siis äri ka läheb?

Dickie. Wiletsalt. Need kaks närust quineed on
tore tänase kõnetunni vii. [Pistab raha tasku
toob sigari kasti tagant, pöörab p. laua päält.]

3. etendus.

Endised. Penelope.

Penelope. Tere isa. [Panab ukse kinni.]

Professor. Na, auräärit ravis ravis jääb ilma
musuta? [Suuderad ja raatarad teraralt üks
teise otsa.]

Professor. Sul on ju uus kleit seljas.

Dickie [vaatab üles.]

Penelope. Ja. Ilus, eks ole?

Dickie. On see juba jälle üks uus kleit, Penelope?

Penelope. Jah, mu kallid. Missparast sa küsid?

Dickie. Kiisama.

Penelope. Kii otsitava arsti abikassa peab oma
toiletide eest palju raha väljaandmas.

Professor [rõtab ühesigori, mis Dickie temale pakub.]

Dickie kaebab halbade aegade üle.

Dickie [tõmbab tikku põlems.] Seda teeb see ära-
tud ilus ilm. Sellega võime meie arstid nõlga
jääda.

Penelope. Sa ei pea julgust kaotama, Dickie. Aga
silmapilk võib paar autotsibili just siin meie
maja ees kokkupõrgata.

Dickie. Siis pässeksivad seesistujad just minu kius-
te terve nahaga. Ei, mind võib ainult üks tub-
li taud päästa, kas kolera või midagi muud
sellesarnast. Vast ehk mõni uus sort influen-
zat, mis inimesi nädalate kaupa sängis hoiab.

Penelope. Aga kui mina selle haiguse saan?

Dickie. Siis peaks see koi säält üle uulitsa, sind
ravitsema. [näitab akna poole.] Ja et ta ameti-
venna naesele arret ei või saata, vihastaks ta
omale kurgu tüsikusse kaela, et ta sind niikaua
peab ravitsema, ja mina oleks võistlejast lahti.

Penelope [professorile.] See koi säält üle uulitsa

on dr. Rogers. Ja minu lahke härra abiksasa
rihkab teda, sest et ta palju kenam on kui Dickie.

Dickie. Täispuhitud eesel.

Penelope. Ta on just see õige salongiast ja mõisab
naesterahvastega ümberkäia.

Dickie. Arvad sa, et mina seda ei mõista? [Kaa-
tab ema käsi.] Aga ma pean tõesti käsi pesema.
Nad on jodi-plekkisid täis. [Ära, pahem. p. jä-
tab ukse lahti.]

Penelope. Kuis ema on? Pöörab ta jälle paganaid
ristiusku?

Professor. Kindlast kangusest. Seltsikoosolekul.

Penelope [vaatab ukse poole. Muudetud toonile.]

See rõõmustab mind, et sa ikki tuled.

Professor. Mis on juhtunud?

Penelope. Ma ei suuda enam. Minu jõud on
otsas.

Professor. On siis Dickie ikka -

Penelope. Jah. [Pause.] Ma ei oska sellest aru
s saada, mis ta Adas leiab. Ma vaatan talle
mõnikord otsa ja küsin eneselt, mis on siis
temal, mida mul mitte ei ole? Ma ei ole ju

ometi ka mitte inetu, mis isa?

Professor. Just selle vastu. Muidu oleksin ma su kohe päale sündmist väljakeitnud, nõnda nagu vanad Sportalased tegivad.

Penelope. Iso, sa ei tea ju sugugi, mis ma kannatanud olen. [Istub.]

Professor [paneis käe talle öla pääle.]

Penelope. Ma olen Dickie't pilganud ja nokkinud, kui ma teadsin, et ta tema juurde läks. Ma olen neid kokkujuhtinud. Dickie on temaga igapäev koosõitud, igapäev, nädalate kaupa, ja ma olen ikka lõbusat nagu näidanud. [tõuseb üles.] Olen nalja teinud ja nsernud.

Professor. Aga kust ta selleni siis aja võtab?

Penelope. Ta jätab oma tegevuse hoolekatusesse. Ta saadab oma assistendi, kuhu ta ise peaks minema.

[Pause.]

Penelope [põlvitab oma tooli leni pääle.] Sa mäletad veel proua Macki, eks ole?

Professor. Seda väljamõeldud proua Macki?
O ja.

Penelope. Kuni sa aimaksid, kuni palju lõikusid see läbi on teinud! Iga nädal peab teda lõikama ja igakord on Dickie terve päeva autoga ära.

Professor. Kust see naisterahvas küll kõik need luud liikmed välja võtab.

Penelope. Ja imelikul viisil lõigatakse teda ikka just siis, kui mõni tähtjas võidusõit toime pandakse.

Professor. See on koguni imelik.

Penelope. Sinaugi mitte imelik, sest Ada Fergusson armastab võiduajamisi. Mis mind hullu poora rihastab on see, et Dickie muudugi tema kihlveod maksab, ja kuni ta võidab, tsuskab ta raha ilusasti ~~uude~~ oma kotti.

Professor. Kuidas sa seda tead?

Penelope. Sest et mina just niisama teen.

Professor. Misparast sa täna minu järel saatsid?

Penelope. Sest et ma otsa olen, ma ei jana seda enam kauem kanda. Täna hommiku ütles Dickie, prona Maack olla nüüd tugev küllalt, et reisida, ja tahta temaga kuni Pariisini kaasa sõita, et teda säält lõunapoolse mere äärde saata.

Professor. Mis? Sa ei arva ometi? --

Penelope. Ada Fergusson tahab hämmulega paar päeva temaga Pariisis ümberhulkuda.

[Wäikepause]

Professor. Mida sa mõtled teha?

Penelope. Ma tahan Dickiele ütelda, et ta rollis peab Ada ja minu vahel ja et ta mind oma tagasi tulekul enam sest ei leia, kui ta toosti Pariisi lähel.

Professor. Oooh! [Raputab peäd.]

Penelope. Sul ei ole tarvis, ooh" ütelda. Utle parim, et mul õigus on.

Professor. Seda ei leia ma aga sugugi.

Penelope. Mis?

Professor [rõhuga.] Sa ei usu ometi, et Dickie Pariisi tahab minna. Ükski mõistlik inimene tema seisukorras ei julgeni iseoma tahtmisel niisugust asja ette võtta.

Penelope. Missärast ta siis lähel?

Professor. Best et see naesterahvas seda nõuab. Ja kui sarnastel asjadel näeme meest millegiks sunnib, milleks mehel hünnu ei ole siis

on see lõpe algus.

Penelope. Kuidas sa seda tead?

Professor. Ma ei tea seda mitte. Ma mõtlen seda
nii.

Penelope [vaatab talle otsa.] Sa näis omale oma
matematiliste uurimiste abil väga mitmekülge-
seid teadmisi omandanud olevat.

Professor. Ole mõistlik, Penelope, lase neid reisi-
da.

[Pause.]

Penelope [pää käe najale toetatud, vaatab isale
tähelepanelikult otsa. Mõtleb järel.]

Sul on päris õigus kui sa ütlesid, et mul palju
takti, palju kannatust ja palju enese selga-
mist raja lähel. Armas Jumal!

Professor [navatades.] Koh?

Penelope. Ma ei tee midagi —

Professor. Aha!

Penelope. Ma hoian oma suu — ma naeratan —
ma naljutan — aga —

Professor. Koh? Aga?

Penelope. Ma tarritan tingimata paar uut küsard!

[Lähel telefoni juurde.] Ma tahan koha meeslasi
Elisegaräädida. [Võtab telefoni kott, kirjalik 3407.]

Tiekie [tuled tagasi, resti väel, sehiroht kate küljes,
öörub neid ikka ved.]

Professor [on rüestõõrnud ja siguri lüna pääl pan-
nud.] Ma tahtsin just praegu minema hakata.

Tiekie. Iuba? Misparast siis?

Professor. Ma andsin emale sõna, et ma temale
järelt lähen.

Penelope. Aga sa tuled tagasi?

Professor [võtab kükara ja kepi.]

Penelope. Ma pean nüüd Tiekieist lahkuma, eii-
mest korda selle aja sees, kus me abielus ole-
me. Siis tahaksin ma emal rinnal nõelja-
nuta ja isa lugemat käevart toetuseki tunda.

Tiekie. Sul ei tarviseks nii ikskoixne olla, Pe-
nelope. Katukine rohkem võiks lahkumise
sinu pääl küll mõjuda.

Penelope. Aga kullakene, ma olen ju päris neli
ärakeitmisel ja kutsun oma vanemmaid appi,
et mitte isna kokku langeda. Rohkem ei
saa omelti teha.

Dickie. Keida aga minu üle nalja. Nõnda on õige.

Penelope [tähendusrikkalt.] Wiimati tean ma ju ka, Dickie, et sa ei läheks, kui see teisiti teha annaks. Sa täidad ju ainult oma kohut, eks ole?

Dickie [tunneb endal rõõps püüeliku, naikis aga.
Läheb siis pahem. p. nalja.]

Penelope [naatab irale otsa.]

Dickie [luleb tagasi, käsi Käterätiga kviinatades.]

Professor. Misparast tahad sa siis öösel reisida?

Dickie. Ja, näed sa, öösel ei reisi nõnda palju inimesi. See on haigete mõnusam.

Penelope. Ma pean seda, nii oma rahel üteldes, väga lõbusaks, sest sääl näed sa kindlasti kõiksugu paarikesi, kes väinest ilma lubata reisikest Pariisi teevad.

Dickie [läheb kohmetult taha poole, jätab Käteräti sinna.]

Penelope [hüüab temale järel.] Need reisivad kõik öösise rongiga, et neid ei nähtaks. [Telefoni.] Ei, mul ei ole veel ühendust. [Panab

Kuulamise torni käsitult äras.]

Dickie [tuleb tagasi kumle käes, mille ta kamins jäme-
de tooli leeni otra riputab. Ta liikkab mansketid
alla.]

Professor. Ma pean nüüd minema, muudu jään
ma hiljaks. [Suudleb Penelopet.] Jälleenägemise-
ni! [Läheb ukse poole.]

Penelope [Kargab üles, temale järel.] Ärs liiga kau-
aks jae, isos, et muue mind maha ei muuaks,
enne kui sa tuled.

Professor [on ukse avanud, pöörab Dickie poole.]

Dickie [tõmbab kuu selga.]

Professor [nikutab.] Ma näen sind küll veel,
Dickie? [Läheb välja, jätab ukse lahti.]

Penelope [teeb nagu tahaks ta temale järgneda.]
Ma lähen nüüd ülesse treedi jooksu.

Dickie [nähe kargelt] Ma tahaksin sinult vai-
kest läbirääkimist paluda.

Penelope. Siis tule ülesse.

Dickie. Ma tahaksin parem siin sinuga rää-
kida.

Penelope [istub.] Nagu sa tahad. Kõnele siis.

Dickie [tahab kõlistada.] Sa võid ju oma tee
süü alla tunda lasta.

Penelope Ei. [Dickie jääb seisma.] Lasta aga
tõmmata, kinni istumine otsas ja kui ma ka
Tänan. Kibritiluse saan.

Dickie [võtab rüü pakki arveid sahtlist.] Tead sa,
mis need on?

Penelope [lahtelt maeratakse.] Arved, kallikene.

Dickie. Tänan, seda tean ma ise.

Penelope [võtab arved ja tõmbab rüü pakist välja.]
See on selle klendi arve, mis mul praegu sel-
jas on. [Vastab Dicki.] Ei võiks sugugi uskuda,
et ta nii kallis on, aga Façoni eest tuleb maks-
ta.

Dickie. So, Façoni eest tuleb maksata. [Püüab ro-
hulikuks jääda.] Ja mis peab kõigist neist
arvestest saama?

Penelope. Mõnupärast võid sa nad paberikomi-
missa, aga kõige lihtsam oleks küll, kui sa
nad ära maksaksid.

Dickie [rihaselt.] See on otse kuulmata, Penelo-
pe, sa ei usu ometi, et ma seda omaile paku-

da lasen.

Penelope [tehtud imestusega, häärivadamiselt.] Aga kallikene, sa ei hakka ometi sellepärast skandali tegema, et ma omale need paar tühist asjakest ostsin. Mul ei oleud enam midagi selga panna ja sa tahad ju häärmelega, et ma kena välja näen.

Dickie [tema juurde.] Tulise pihta, ja! Aga mina ei ole mitte rikas mees ja sa oled riie kümme vältusel 150 naela oma hilpude eest välja annud.

Penelope [rahulikult vastab arveid.] On seda tössi niipalju? [Dickie ninutab ja tahab talle talle pillamise üle etcheiteid teha.] See on päris õnn, et proua Mack sulle nii hästi maksab.

Dickie [vastab riie silmapilgu umbusklikult temale otsa, siis pahaselt.] See on ju meeleto pillamine. Siin, vastu 35 naela riie sinisest kolerist kleidi eest 3 juunil. [Käitab riie arveid.]

Penelope. Võiduajamise päev!

Dickie. Mis see peab tähendama, võiduajamise päev?

Penelope. Ma mäletan seda päeva sellepärast, et minu õmbleja mind nähes väga üllatatud oli. See oli ainult kogemata juhus, et tema ka mitte rõiduajamistel ei olnud.

[Pause.]

Dickie. Aga mispärast sa omale siis selle sinise kalerist kleidi ostsid?

Penelope [lahkelt.] Ja, näed sa kallikene, see oli see päev, kus proua Maeki esimest korda löigati - [Dickie körkus.] ja sina teine päevskodust ära olid ja mina enda nii mahajäetud ja õnnetu tundsin. Koh, ja et sina nii ülesaritatud olid, siis olin mina ka ülesaritatud ja tellisin omale selle sinise kleidi - et ennast natukene rahustada ja rõõmsamaks teha.

Dickie [arve köies, vaatab talle otsa, nagu tahaks ta rääkida. Ei rüü aga midagi.]

Penelope [vastab teda.]

Dickie [järsku.] Ja siin, 12 juunil, valge sulle-
boa.

Penelope [teeb nagu mõtleks ta.] Ja, see oli proua Maeki teine löikus.

[Pause.]

Diekie. Na, ma leian, et see natukene liig on.

Penelope. Ja, aga 12 juunil oli ju suur pastide röödusõit.

Diekie. Tahad sa vast teisi arveid niisamoti põhjendada? [vaatab ühte.] See siin 18 juunil.

Penelope. Automobilide röödusõit.

Diekie [laeb pahaselt arveid, ei rütle aga midagi. Siis]

Na, Penelope, me ei taha nende arvete pärast enam naielda. Ma tahan nad seekord veel ära maksta.

Penelope [röödusõimsalt.] Seda ma teadsin.

Diekie. Aga sa ei tohi enam niisuguseid röögasid teha.

Penelope. Ma ei tea sugugi, miks sa nende passii arve pärast niisugust lärmi teed. Sa oled proa Maeki käest üksi terve küllimitu raha teeninud.

Diekie. Esi algul ei ole ma temalt veel mitte penoigi kätte saanud.

Penelope. Aga nüüd kus ta ärs lähleb, rööid sa temale ometi oma arve saata.

Diekie. Seda ma ei või. Siis võit ta rabaduse saada.

Penelope. Ah mis, katsu aga.

Diekie. Penelope, kuid võid sa nii südamega rääkida? Proua Mack ei ole mitte ainult minu haige, ta on ka minu sõbraks saanud.

Penelope. Siis on ta kindlasti oma testamendis sinule midagi määranud. Siis võime ehk endale elektri auto osta.

Diekie. Ma ei võtaks seda parandust sugugi vastu. Ma olen põhjusemõttelikult selle vastu, et arstid oma haigedelt päirad. Kiirustus oleks siis liiga suur.

Penelope. Noh, Pariisi reisi eest võid sa vähemalt 150 naela sterlingi rehendada.

Diekie [kargab üles]. Penelope!

Penelope. O - Jumal, kuidas sa mind ehmatasid!

Diekie [tingerab]. Sul ei ole omegi nõu, veel rohkem asju kokku osta?

Penelope. Ja, naata kallikene, kui ma homme hommiku üles ärkan ja sind kodus ei ole,

siis tean kindlasti, et ma enese hirmus üks
si ja õnnetu tunnen olema.

Dickie. Kutsu ometi oma ema siia.

Penelope. Ja mul ei ole tõesti mitte ühte ainust-
gi mõistlikku kübarat.

Dickie [karmilt]. Penelope!

Penelope [ettekujidades]. Ja, näed sa kallikene,
kleitised võib nimelt palju karemini kanda,
kui paar ilusat kübarat on. Teise kübaraga
näeb kleit igakord isemoodi välja ja siis
mõtlevad inimesed, et see uus kleit on.

Dickie. Tõhin ma ehk vast endale küsimust lu-
bada, kui palju kübaraid tavalis läheb, et minu
mured vaigistada.

Penelope [kindlalt]. Kolm.

Dickie. Kolm! Kolm kübarat. See on kuulma-
ta.

Penelope. Kuudas nii?

Dickie [seletades]. Waata, Penelope, kuula mind
nüüd ka korralik. Mina olen tõesti proua
Mackiga väga hääs sõpruses ja olen selgu-
selt jõudnud, et ta kaugelgi nii jõukas ei ole,

ja sellepärast ei tahtnud ma Pariisi reisi eest
midagi rehtendada.

Penelope [waga kindlalt.] Ei, ei, Dickie, see ei lähe
kõigeparema tahtmisega mitte. Sa pead ometi
ka oma naise päale mõtlema - kui sulle,
mille eest Jumal hoidku - midagi juhtuma
peaks? Siis olen ma täiesti varanduseta. Nii
hoolimata ei tohi sa olla. Seda mõlgued sa
mulle.

Peyton [teeb ukse lahti.]

Dickie [tahab vastata kui Peyton tuleb.]

4. etendus.

Endised Peyton.

Peyton. Doktorihärra, üks dame on ootamise
koas.

Dickie [pahuselt, vaatab kella kamino pääl.] Nii
hilja veel?

Peyton. See on proua Watson, doktorihärra.

Dickie. Ah so, nõh üteldge siis, ma lasen
paluda.

Peyton [ära paneb ukse kinni.]

Dickie [Kirjutuselaua taha astudes, võtab mär-
kuste raamatu.] Jumal tänatud, et keegi
meel tuleb [Raamatusse vaadates.] Wiies nõu-
kuisija. Wiis quineed, noh, taeras teab, ma
voin neid tarvitada.

Penelope. Mis tal siis viga on?

Dickie. Ma ei tea mitte. Aga ma teen nii, no-
gu teaks ma seda.

Penelope. Siis ei taha ma kaudu eksitada.
[ära.]

Dickie [jookseb äratatult edasi-tagasi. Kuipes
Kui proua Watson sisse astub, võtab ta ameti
kohase näoilme. Väga lahke.] Noh, kuidas
käsi käib, proua Watson?

Proua Watson [wana dame, mustas kleidis,
määratu hulga pakkidega, mis ta Dickie
Kirjutuselaua päale laob.] Wabandage, et ma
nii hulja tulen. Ma tean, et Teie kõnetund kell
nii otsas on, aga ma tahan arvestada.

Dickie. O, palun väga, ma rõõmustan alati teid
näha. [Linnal tale toodi. Pr. Watson istub.]

Pr. Watson. Ma tahaks homme oma tütreaga mere

äärde reisida ja tahtsin enne teiega veel hämmeliga nõu pidada.

Diekie. Iseenesest mõista. Kuidas teil siis käri käib?

Pr. Watson [väga rohul]. Sugugi mitte hästi.

Diekie. Kas olete järjekindlalt rohtu tarvitanud?

Pr. Watson. Ja, aga see ei aita mul midagi.

Diekie. [tema juures] Mõh, vastame esite pulsi.
[Teie seda]. Puls ei ole paha.

Pr. Watson. Sir Benjamin Broadstairs kat-
sus minuiga kõik ära, aga midagi ei aitanud;
siis läksin ma Sir William Wilsoni juurde
ja see keelas kõik ära, mis teine oli käskinud,
ja teeris läks ikka vaevalisemaks.

Diekie. Teie olete selle juures tähelepanemiseväärne
häas tüüps.

Pr. Watson. Ma olen iga Londoni arsti juures käi-
nud ja kõik ütlevad, see olla huvitav asi.
Ma lase ennast hämmeliga arstidest ko-
vitsida, neil kõigil on niipalju huvi tust
minu vastu. Tundide kaup on nad minuiga
tegemist teinud. Ma ei mõista küllalt tänu.

lik olla, nii rohke lohkuse eest.

Dickie. Väga kena, et te nõnda meist arstidest
lugu peate. Noh, katsume siis täna õige kor-
raks midagi muud.

Pr. Watson. Kirjutage aga õige häa tubli portsjon.

Dickie. Te näis häameelega rohtu võtma?

Pr. Watson. Ja, see on nii kena vaheldus. Ma olen
väga palju üks, sellest saadik kui mu tü-
tar mehel on: siis on mul sagedasti igas.
Mis rohtusid mina kõik juba ei ole võtnud!
Aga aidanud ei ole veel ükski.

Dickie [annab ühe retsepti.] Noh, vahest aitab see.
Kolm korda päevas, enne sööki.

Pr. Watson [retseptilugedes.] Mill kommas kaheki-
sa. Aqua destillata. See oli mul juba kord.
Beela kirjutas mulle üksi teine arst alles ka-
he kuu eest.

Dickie. Noh, siis katsuge seda veel kord. Ehk
ei võtnud te seekord parajat portsjoni.

Pr. Watson. Ma lugesin hiljuti arstiteaduslisest
ajakirjast, et keegi Saksa arst ühe uue närvi
rohu üles on leidnud, seda tahaksin ma kor-

ra katsuda.

Dickie. Mis jaoks teie siis arstiteaduslist ajava-
kirja loete?

Pr. Watson. Seda loen ma ikka. Minu kadunud
mees oli ju ka arst.

Dickie [segaselt, ehmatusega.] Teie abikaasa oli
arst?

Pr. Watson. Ja. Kas ma seda teile ei ole ütelnud,
et ma arstilisk olen?

Dickie [pinjal oma pettumust varjata.] Ei!

Pr. Watson. Kas te ei tahaks mulle seda nut nää-
ri nohtu kirjutada?

Dickie. Ma ei usu mitte, et sellel suurt otstar-
vet oleks.

Pr. Watson. Noh, teie peate seda ju paremini tead-
ma. Aga ma ei taha kannem teie kallist aega
raisata.

Dickie [pilksvalt]. O, palun väga, sarnasel puhul
ei ole minu aeg mitte iseenamisi kallis.

Pr. Watson. Palun, ütlege mulle, kui palju ma
teile võlgu olen?

Dickie. Aga armuline proua, ma ei või ometi.

ametivenna abikasolt tase nõtta.

Pr. Watson. Waga lohke, aga üht väikest kingitust lubate enesele omati annetada?

Dickie [nõrgalt protesteerides, palju lootuset.] Oh-palun - seda ei ole ju sugugi -

Pr. Watson. Ma olin kõigi tähtsamate Londoni arstide juures ja keegi ei võtnud raha, aga ma tegin igaihele väikese kingituse. Ma tean, et arst tule ja tormiga, päeval ja öösel välja peab minema, ja tean kui ettearstatamatad arstid on, mis nende oma teevisesse puutub. Sellepärast kingin ma oma arstidele ikka ühe villase kaela salli. [Hotale ühe punase, villase kaela salli käekotist ja annab Dickiele.]

Dickie. Ma tänan väga.

Pr. Watson. Ma olen selle ise heegeldanud.

Dickie. See teeb ta mulle isearanis kalliks.

Pr. Watson. See saab teid külmetamise eest hoidma.

Dickie. Teie olete liiga lohke.

Pr. Watson. Kirid aga tõesti jumalaga. [Kõpu]

tab tema kätt. Dickie vastab vihasele talle pääle
Kui ta selja on pööranud.] Ja suur, südamlis
tänu. . [Hõtab oma panid. Dickie aitab teda.]

Dickie [riputa salli tooli leeni pääle lähel taha, kõlistab.]
Kui te ineri äärest tagasi tulete, peaksite korra
minu ameti wenna Dr. Rogersi juurde minema.
Ta elab siin vastu ja just niisugused haigused,
nagu teie oma, on tema specialitet.

Pr. Watson. Tuhhat tänu.

Dickie. Jumalaga.

Pr. Watson. Ja, ma teadsin ometi, et mul teilt veel
midagi küsida oli. [Istub muresti.] Sir Benjamin
Broadstairs andis mulle nõu ainult restitud lei-
ba süüa, aga Sir Williams Wilson ütles, see
olla mulle väga kohjulik. Mis nõu teie mulle
annaksite?

Dickie. Tjo - laske leib ainult rihe poole pääl
ära restida, siis ei wõi teile kindlasti midagi
juhtuda.

Pr. Watson. Tänan tuhhatkord. Ja tohin ma
leivale wõid pääle panna?

Dickie. Ja. Aga ainult restitud poole pääle.

Pr. Watson. Tänan, tänan! [Läheb.] Võid ainult
 restitud poole pääle. Selle pääle ei ole veel kee-
 gi mõelnud. Ah! Sellest saan ma aru.
 [Ukse juures.] Veel kord südamlis tänu. Jäl-
 lenagemiseni.

Dickie [rõhuga.] Jumalaga!

Pr. Watson - [Läheb.]

Dickie [paneb ukse kinni. Läheb siis pahem. p. ukse
 juurde, arab selle ja hüüab.] Penelope!

Penelope [tuleb sisse.] Mis siis lahti on?

Dickie [jookseb temale vastu, rihaselt.] Tead sa
 mis see on?

Penelope [rõtab salli.] Willane sall.

Dickie. See on minu tasku. Prõma Watson on rike
 ametivenna lehk ja mina olen teda kõik see aeg
 Jumala muudu ravitsenud. Lähemal arstide
 koosolekul tahain ma lehkede põletamise küsi-
 muse päevakorrale võtta.

Penelope. Sa oled ju väga lahke. Aga mina ei
 lase ennast elavalt arapõletada, seda ütlen
 ma sulle juba praegu.

Dickie [etteheitvalt, selg tema poole.] Sa ei armast

ta mind ju ka enam. Sa oled täiesti muu-
tunud. Seda olen ma ammu juba tõekele pannud.

Penelope [kiire pilguga, nokkides] Ah, ettekujutus.

Dickie. Sugugi mitte ettekujutus. Sa ei saada
mind kunagi enam koja ukseni, kui ma väl-
ja löhen. Sa ei küsi talgi enam, millal sa
tagasi tuled?

Penelope [rõõmustab sellega.]

Dickie. Ennemalt istusid sa alati pärsast eine-
rõtmist minu süle, kuna mina piispu suit-
setasin ja ajalehte lugasin.

Penelope. See pidi sulle ometi hirmus tüütav
olema?

Dickie. Muudugi oli see mulle hirmus tüütav,
aga ta oli ometi tõendusiks, et sa mind armas-
tad ja nährid, kus sa seda mitte enam ei tee,
lunnen ma sellest puudest.

5. etendus.

Pepton. Pr. Fergusson. Endised.

Pepton [teatab]. Proua Fergusson.

Dickie [kohkub kokku tõusels illes ja mõtle vastu.]

meelt piindutatud. Penelope vastab Dickie otsa, lähes siis Adale vastu ja suudleb teda.]

Ada. Tüdruk ütles, et te siin olla, siis tulim ma ka otsukohe siia.

Penelope. Väga õige. Meie rõõmustame alati, kui sa tuleb. Sa jood ometi tassikese theed, eks ole? [Lõhele kamina juurde, et kõlistada. Niipea kui ta selja pöörab, vastab Dickie Adale kuisivalt otsa.]

Ada. Ei, tänan. Ma tulim nimelt, et hämadoktori käest nõu küsida.

Penelope. Oled sa haige?

Ada. Ma tunnen enese juba mõnda aega natukene haiglase olevat, ja tahtsin hämmelega kord arstilt abi otsida. [Dickiele.] Kas tahate minu ravitsemist oma hooleks võtta?

Dickie. Püüan teha mis võimalik. [Käitab tooli pääle. Ada istub.]

Ada. Ja, aga siis peate ka päris aviliselt selle pääle vastama ja mind makssta laskma.

Penelope. Lollus! Dickie ei või ometi minu lähema sõbra käest maksu võtta.

Ada. Ei, selles asjas on mul voljud põhjused. Mina ei lase ennast ilma maksuta ravitseda.

Dickie. Selle üle võime ju pärast poole aastada.

Penelope. Siis jätan ma teid ukse. [Lõhe ukse juurde, jääb silmapilgus seisma. Dickie hoiab ta ukse lahti.]

Ada. Kuu sa pahaks ei pane. Ei kõnelda häämeelega kolmanda juuresolekul oma rääkest hädadest.

Penelope. Muidugi mitte.

Ada. See saab ainult paar minutit kestma.

Penelope [Ukse juures.] Aoh, rõõmusta äga Dickie rohu üle. [ära.]

Dickie [paneb ukse kinni, lähel kirjutuselaenu juurde tagasi.] Kohetsen väga, et sa haige oled! Eila olid sa ju päris terve.

Ada [on kõrkotti ärapannud, kuna ta enne tassurati välja on võtnud. Kaerataides.] Ma tunnen enese ka täna päris terve. [Dickie arveldab üllatust.] See on sinu arstiameti hää külg. Kuu sinu ravitsuse alune võin ma sind

igal ajal raskama tulla ja sinu naene peab
meid üksi jätma. Wäga karolasti mõelja-
mõeldud, mis?

Diene. Wäga.

Ada [naeratab, hiilib tasahiljuks ühe juurde,
jäsb silmapilguks seisma, kisub siis ühe
järskuldahti, naeratab mõlja, paneb jälle kinni ja
naeratab rahul oltis.]

Dickie. Mis tuhat sa siis sääl teed?

Ada. Ma tahtsin ainult raadata, kas Penelope
üks taga kuulab.

Dickie. Penelope ei kuula üste taga. Selle päale
höid sa kindel olla.

Ada. Ära ennast asjata ärita, mu armas.
Suurem osa naestershvaid kuulavad.

Dickie. So? Kiisuguseid naestershvaid ei ole
mul, Jumalale tänu, veel ette juhtunud.

Ada. Ah, lollus! Ära ainult rigurda.

Dickie [tagaspidi nõjatades.] Kas sa ei tahaks
nüüd mulle ütelda, millega ma sind teeni-
da võin?

Ada [lõheks tema juurde, lahkelt.] Ei, kui sa nii

mossis küsid: [Istub kirjutuselema poole, selg publikumi poole.] Siin, sa tohid minu kätt surdelda. [Ja teeseda.] So. Noh, ikka veel pahane?

Tiekie. Ei.

Ada [istub tema tooli leni pävale, paneb käe tema kaela imber ja palge tema päo vastu.] Ammastad sa mind veel nii noigu waremalt? [Silitab tema juukseid, kaks kord õiget pidi, kolmas kord vastupidi.]

Tiekie [turkatab närviliselt.] Mitte, mitte vastu kaurra!

Ada. Ammastad sa mind veel nii noagu waremalt?

Tiekie. Ja, ja!

Ada [annab talle mängides ühe plaku, tõstab oma päo eemale.] Sa ei itleks mulle muudu mitte, kui sa ka seda ei teeks.

Tiekie. Ei. - [Talutatakse käritusega.] Kärind itle mulle aga miimaks, mis pärast sa siia tulid?

Ada. Sa oled täna huveldane lohke, seda pean

ma ütleva.

Dickie [käsitult.] Na ja, me rääkisime ju eila kõik ära. Ma andsin sulle su pileti ja kirjutasin ärasõidu aja riles.

Ada. Ma tähtsin hämmellega Penelopet veel kord näha.

Dickie. Mis pärast?

Ada. Sest et tema ilmsüütus mind lõvestab.

Dickie [on ülestõusnud, näha on, et need sõnad talle ei meeldi.]

Ada. Miisugust kollust ei ole ma enne veel näinud. Ja ei ole ju paremat aratreeninudki.

Dickie. Ja minul lähel seisukord just tema piirita usalduse läbi kole piinlikuks.

Ada. Aga Dickie, sa oled küll lapsik!

Dickie. Kui ta umbusklik ja armukade oleks, siis ei tunnaks ma seda kaugeltgi nii piinlikult. Aga ta ei usu minust halba mõtetgi. Ja juhib meid ju otse kokku, oma südame puhtuses. See on just nagu inimese piinamine.

Ada. See peab siis tähendama, et sa mind enam

ei armasta.

Dickie. Muidugi armastan ma sind. Kas ma ei ole seda sulle juba nii sagedasti ütelnud, et mu kurk juba küiv on.

Ada [peaaegu pisarates.] Oh ei, sa ei armasta mind enam. Kui te mehed päale hakkate, südame-tunnistuse piina tundma, siis on armastusel lõpp.

Dickie [ohkates allaandes. Ta tunnes niisuguseid etendusi.]

Ada. Koik olen ma sulle ohverdanud ja selle eest haavad sa mürid mind. [Lange kirjutiselana toolile, peidab näo kättesse.]

Dickie [on väga pahane, taktitult aga ennast. Lohes ukse juurde, ja jälle tagasi.]

Ada. Ja kui ma oma vaese mehe päale mõtlen, kes kaugele võõrsil nii vapralt oma isamaa eest võitleb. — Oh Jumal! Oh Jumal! Oh Jumal!

Dickie Ma ütlesin ju ainult, et mul häbi on Penelope'pet pehta.

Ada. Mis mina tunnen, see on sulle üksipuhas.

Mõtled sa, et minul tundmust ei ole? Minu petan ju oma meest ka.

Dickie. Sinu meest ei tunne ma ju sugugi, aga oma naist tunnen ma väga hästi.

Ada. Ara ometi niisugust rumalust räägi. Muidugi tunned sa oma naist. Aga kui sa mind tõesti armastaksid, mõtleksid sa aina üksi minu peäle - [tarku värtik] ja mitte millegi muu peäle - [muusub] mitte millegi muu peäle - [nutab, pöörab kätte rahel.]

Dickie [vastab kartlikult uuse poole, lähleb uuse poole, siis jälle tema juurde.] Ara nuta enam.

Ada. Ei, seda ma ei saa. Nõnda ei ole veel keegi minuga ümber käinud. [Pilek ület.] Ütle mulle ometi otsekohhe räägi, et sa mind enam ei armasta. [Pöörab uuesti kätte rahel.]

Dickie. Ma armastan sind - ma armastan sind - ma armastan sind - aga -

Ada. Aga mis?

Dickie [märgib kokehelust.] Aga - ma pean se -

da õigemaks, kui me oma Pariisi reisi eda-
silukkame.

Ada [kargab üles, Dickie tagant.] Mis?

Dickie. Penelope usaldab mind nii pimedast
pööst.

Ada [nuttus.] Ma ei rõõgi terve eluajal sinuga
mitte sõna enam. Kuidas võid sa mind
[nii sügavalt haavata?

Dickie - [jälle ukse juurde ju. tagasi.] Ah sa
armas Tammal! Tule, sa ei pea enam nutma.
Ma ei tahtnud sind ju haavata. Tule, ära
ole pahane. [Tahab tal käed näseest ära tõm-
mata.]

Ada [enmast ära pöörtes.] Ära puutu mind!

Dickie. Ma tahan ju kõik teha, mis sa nõuad,
[ära ainult enam nuta. Mis peaks Penelope
mõtlemas, kui ta praegu sisse tuleks? - -
Ma tahaksin ju muidegi hirmus-häämele-
ga natukene sinuga Pariisis lõbutseada, aga
ma pean ometi sinu pääle mõtlema - nii-
sugune reis on siiski sinu jaoks liig kar-
detav.

Ada [pöörab ümber.] On see tõsi?

Dickie [istub kirjutuselaual tooli peäle.] Ja.

Ada. Sul on tõesti hirmu?

Dickie. Muudugi, kui sa hädavõtte ei karda. [võ-
ga kohmetult.] Aga ära unusta, kui suur
see hädavõtte on.

Ada [kuivalal naeratades silmi.] See jäta ai-
nult minu hooleks.

Dickie [mures.] Kuidas nii? Misa mõtled teha?

Ada. Kuid sa juba näed. [Täiesti rahulik ja hääs-
tujuis. Võtab puudri lopsi käekotist ja puuderdaal
ennast rõivete peegli ees. Siis, naeratades ümber
pöörates, kinnab puuderdaal.] Kirjuta mulle
nutte üks retsept, et meil Penelopele näida-
ta oleks.

Dickie. Sa mõtled ka tõesti kõige peäle.

Ada [järsku meeltulei.] Ja ma pean sulle
ka maksma.

Dickie. Jäta omeli.

Ada. Ei, ei, see peab olema. Tal võis muudki
kahtlus tulla. [Võtab rahakoti.] Ah, kui
rumal, nüüd olen ma oma rahakoti ma-

ha unustanud. On sul ehk vast kaks nae-
la käepärast?

Dickie. Ja, ma usun. [Wõtab kaks kuld tükki taskust.] Terre päevane sissetulek. [Annab raha Adale.]

Ada [paneb need kaks naela ja oma kaks shillinget laua pääle.] Täna. — So, nõnda näeb see hästi suurepärseline nälja. [Wõtab temalt retsepti, paneb laua pääle.] Nõnda, et Penelope usha näeb.

Dickie. Sääl on ta juba korra seismud. [Täseb üles.] Pean ma teda hüüdma?

Ada. Ei, lase mina. [Lähel nälja, hüüab.]
Penelope, meie oleme valmis!

Dickie [kuuleb trepi pääl häält.] Na mu, see on ju onu Davensport.

6. etendus.

Endised. Penelope ja Barlow.

Barlow [kes esmalt sissetulek. Lähel Ada juurde, annab kätt.] See on ju väga armas üllatus, minu armuline proua. [Penelope on

Barlowile järgnevad, paneb ukse kinni.]

Ada. Ah, teie olete ju terve ilma rümba lipitse-
ja, olen ma kuulnud.

Penelope. Näed nüüd, onu Davenport!

Barlow [rägs nõmsalt.] Laimdus, armu-
ne proua.

Ada. Oleksin ma aimanud, missugune
kuulsus teid on, ei oleks ma hiljuti poovis
teiega mitte niisama lobisenud.

Barlow [vaimustuses.] Teie ei pea kõike usku-
ma, mis teile jutustatakse. Mehe üle, kes
nõnda laialt tuntud on, nagu mina, rää-
gitakse muudugi väga palju.

Ada [rõõmsalt retsepti lausa põisid, näitab Penelopele
ja Barlowile.] Härra doktor kirjutas mulle
midagi. Ma ei olnud viimasil ajal mitte
põis terve.

Dickie [on seisukord väga piinlik.]

Barlow. Oh, sellest on mul aqa südamest koh-
ju. Sääal juures näete välju nagu õitsev
elu ise.

Ada. Teie olete aqa ka just nagu kõik teisedki.

Et mul matukene puna palges on, ei usu ükski inimene, et ma haige olen. Teilt oleksin ma rohkem kaastundmist ootanud.

Barlow. Kui te mulle lubate teile küllasse tulla, lootan ma kaastundmusest otse ärasulada. Aga et te kunagi teisiti kui ilus välja näha võite, seda ei või ma isalgi tõendada.

Ada. Ilus siis, tulge mulle küllasse, niipea kui ma Pariisist tagasi olen. [Waatab Dickie poole, kes tema riimaste sõnade ajal kokku kuksatub.]

Penelope. Tahad sa Pariisi sõita?

Ada. Ja. ~~Kas~~ ~~ma~~ seda sulle veel ei ole ütelnud? Ma olen ka tõesti liiga unustaja. [Pool Dickie poole.] Waene proua Mack palus mind, et ma teda kuni Pariisi saadaksin. Onnetumal kombel on tema toanitsi ema just nüüd ärasurnud ja tudruk tahab mõistagi matusele minna. Ja sellepärast - -

Penelope. Palus proua Mack sind oma toanitsi aset täita?

Ada [rihastab seepidi.] Ainult kaks päeva,

muudugi. Aga niid iile mulle päris otse-
koheselt, kas see sulle vastumeelt on, kui ma
kaasa sõidan?

Penelope. Vastumeelt? Mulle?

Ada. Mõned naesterahvad on niisugustes
asjades nii iseäralikud. Ma ei või ju teada,
kas see sulle meele järele on, kui ma sinu
mehega Pariisi sõidan. Ja arvatavasti
reisiksime me ka koos tagasi.

Penelope. See võib mulle ju ainult armas olla,
kui Dickie ennast üksi haigelega vaevama
ei pea.

Ada. Noh siis sõidan ma kaasa, kui sa nõus
oled.

Barlow. [näeb raha.] Na Dickie, sa näis ju
päris kuldrebaseid püüdnud.

Ada. See on minu honorar. Niisugustes as-
jades olen ma väga piinlik. Seda tead sa
ju ka, eks ole, Penelope?

Penelope. Seda ei tohi aga Dickie mingil tin-
gimisel vasturõtta. [Dickiele.] Kas sul
häbi ei ole, sina?

99.
Dickie. Ma püüdsin jõudu mööda vastu hok-
ta, aga minu sõber ei taha mind kuulata.

Penelope. Sa pead oma raha tagasi võtma,
Ada.

Ada. Ei, ei, see on minu põhjusmõtete vastu.

Penelope. Ma tunnen ju sinu eeskujulikke põh-
jusmõtteid, aga sellepärast ei või ma ome-
ti lubada, et minu mees lihtsa nõuand-
mise eest minu parema sõbra käest tasi
võtab. See haaraks mind. [Annab Adale raha.]

Dickie. Juba mokas.

Ada. Kuid sa selle pääle nõnda vaatad! Haa-
mata ei tahaks ma sind muudugi mitte.

[Pistab raha kotti. Dickie nägu lähleb pikaks, kui
ta oma raha kaduma näeb.]

Küünd pean ma
aga katsuma, et minema saan. [Annab
Barlowile kätt.] Jälleenagemiseni! [Kumardub

Dickie ees.]

Barlow [avab Adale uuse ja jääb käsi ukse küljes
seisma.]

Ada. Jumalaga, mu armas.

Penelope. Ma saadan sind välja.

Ada [ära ühes Penelopega.]

Barlow. [paneb ukse nende järel kinni, astub kaalu
päele.] Tead sa, Dickie, ma tahaksin proe-
gu, nüüd kui sul paar minutit aega on,
sinu kõest nõu küsida. Seda võib ometi
enesele lubada, kui juba kord arst perekon-
nas olemas on.

Dickie. Veel üks hinnata abitarvitaja! Täna
õitseb mu äri iseäranis hästi.

Barlow [asub kaalu päele, võtab võtme, uuri, tasku-
raamatu j. n. e. välja, paneb kõik lauanese päale,
pärast ka taskuräti.] Ma kardan, et ma vii-
masel ajal raskemaks olen läinud. Kui ma
ainult paksuks ei lähe.

Dickie. See ei tähenda ju suuremat, sinu wana-
duses. Sa ei taha ometi enam südameid võita?

Barlow. Ei lähe mitte alati nõnda, nagu meie
tahame. Ma ei tohiks küll hoobelda, aga ma
usun, et ma ühe toreda dame pääle elavat
mõju olen avaldanud.

Dickie. Siis kosi ta nii ruttu ära kui võimalik,
enne kui see mõju jälle koob.

Barlor. Seda ei saa ma mitte, ta on kahjuks
juba abiellus.

Dickie. Jumala pärast, ära siis ülepää päale
haku.

Barlor. Mis sa sellega ütelda tahad, Dickie?

Dickie. Armas onu, ma võiksin küll lahe-
dasti sinu poeg olla, aga seda võin ma sul-
le ütelda, armulugu abiellu naiselega on kõige
kahtlasem lõbu, mis ial väljamõeldud.
Vaata sa ette!

Barlor. Mis pärast?

Dickie. Sest et sa omale ise noori kalle paned.
Kui sa tal juba kord käes oled, ei lase ta sind
enam lahti. Kümme korda päevas küsib ta
sult, kas sa teda armastad, sunnib sind
igakord jääma, kui sa minna tahad ja tun-
ni ja minuti pääl ette ütleva, millal sa ta-
gasi tuleid.

Barlor. Aga see on ju ometi tema armastuse
tundemärk. Naised on ju kõik niisugused.

Dickie. Kõik - pääl Penelope. See ei naera
sind kunagi, see ei küsi, kas teda armastad,

ja kuhu lähed. Ja ei sunni jääma, kui minna tahad. Ja kui kord välja lähed - [riivutab naamat, mida ta sorinud, laua peäle.] ei pane ta seda sastanlikku küsimust ette: „Millal sa tagasi tuled?“

Barlor. Na, ära pane pahaks, mu pois. Aga säääl küsiks in mina küll korraks õige: „kes on see teine?“

Dickie. Tulise pihka, mis sa sellega tahad ütelda?

Barlor. Tja - mina küsiks in eneselt: „kes on see teine?“

Dickie. Sa ei toha ometi sellega tähendada, et Penelope -

Barlor. Ah mis, ma ei tulnud mitte sinuga Penelope üle juttu vestima, vaid sinu kui arsti käest nõu küsima.

Dickie. [karsitult.] Sul on krooniline Adipositas -
- - - Muud riiga sul ei ole.

Barlor. Jumala pärast! See kõlab ju hirmus. Mis pean ma siis selle vastu tegema?

Dickie. [rihaselt, nõganuttu.] Diat. Muud

midagi kui diät ja liikumine. Ära söö midagi, tõmba kosuk selga ja jookse enne einet kaks tundi pargis ümber. [Läheb sohve juurde.]

Tõmba kuub maha ja heida sinna pikali.

[Käel punast salli, riskab ta rihaselt vastu seinale.]

Barlor [heidab, vägev aralt.] Aga armas Dickie-Dickie [katsub teda läbi.] Põlvred püüsti!

Barlor [teeb seda. Kuna Dickie teda läbi katsub, ajab ta ennast korraks üles.] Ah, ta on tore naene, seda ei saa salata.

Dickie [tõukab ta maha.] Seisa paigal, pagana pihta. Kes on tore naene?

Barlor. Proua Fergusson.

Dickie [kohkub, vaatab Barlorile kohmetult otsa.]

Barlor [ajab jälle üles.] Dickie! Dickie! Olen ma maksa tõbine?

Dickie [mõtted mujul.] Muudugi. Seda arvasin ma kohe.

Barlor [tragiliselt.] Ära minu päale armu heida, mu poiss. Ma olen kõige pahema vastu ettenalvistatud.

Dickie [kärstitult.] Ah mis, rumal lori, sul ei

ole midagi rüga. Sa oled terve nagu kala vees, aga sa sööd liiga hästi ja ei muretsu enesele küllalt liikumist. Ma kirjutan sulle nüüd ühe diäti sedeli.

Barlow [tõuseb sohva päält.] Diäti sedeli, see on häa.

Dickie [kirjutab, naatab talle teravalt otsa.] Kas proua Fergusson see dame on, kelle pääle sa arvad mõjunud olevat?

Barlow [näga enesega rahul.] Ma ei hanna ometi naesterahvast äraandma, minu armas Dickie, seda keelab mulle diskretion. Aga - see on proua Fergusson.

Dickie. Aha! [Talle tuleb üks mõte, mis ta kolmandas vastuses täide saadab.]

Barlow. Ütle õige, Dickie, usud sa, et proua Fergusson seda sündmataks peaks, kui ma teda kord einet rõtma paluksin?

Dickie. Sündmataks? Tee ometi katsed.

Barlow. Arvad sa, et teina mees sellega nõus oleks?

Dickie. Mees? See rõtleb kauigel võõrsil rapralt

oma isamaa eest.

Barlow. Ja peab ometi peenetundeline naeste-
 kühmas olema, et ta enne Penelopelt nõus-
 olemist küsib, enne kui ta selle näikese Pa-
 riisi neisi ette võtab.

Dickie. Ja, näga peenetundeline.

Barlow [tõukas teda külgepidi.] Sul on õnne, mu
 pois. Ma sooviksin, et mina sinu asemel
 temaga Pariisi sõita võiksin.

Dickie [naputab tema kätt.] Seda sooviksin mi-
 na ka. Siin on su diäti sedel. [annab.]

Barlow [loeb sedelit.] Mitmesugusi veini - -

Dickie - mitte sugugi veini.

Barlow. Mittersugugi veini? Mitte alkoholi, mit-
 te leiba, mitte võid, mitte piima, mitte suhk-
 ruvõtt, mitte puuvilja, mitte keeluvilja, mitte
 johutoitusid. Mis?

Dickie. Ja liha ka mitte.

Barlow. Ja seda nimetad sa diätiks? Seda
 nimetan mina enesetapmiseks. Täna
 lähen ma igatahes veel lõunasöögile ja -
 [urse juures.] homme küsin ma teise arsti

käest nõu. [Wõtab kindad ära. Paneb ukse kinni.]

Dickie [istub mõttesse langenud kirjutuselaua taga. Warsti põale selle aratakse üks ja Penelope pistab pää sisse.]

Penelope. Kas sa ei pea pakkima, kallike?

Dickie [rõtab paberossi toosist.] Tule sisse ja suitsetame koos üks pabeross.

Penelope. Minugipärast. [Paneb ukse kinni.

Tuleb kirjutuselaua juurde, rõtab paberossi. Dickie annab talle tuld ja süütab siis omia paberossi põlema

Dickie teeb uumi, nagu ootaks ta, et Penelope tema sülle istuks. Aga see ei tee sellest väljagi ja istub kamina juurde.]

Dickie [etteheitvalt.] Sa ei istu enam ialgi minu sülle nagu ennemalt.

Penelope. Ja, inimene lähel wanaks. Siison igal ühel oma enese tool.

Dickie [piinab kergel kohmelust warjata.] Olid sa üllatatud, kui proua Fergusson ütles, et ta minuga Pariisi sõidab?

Penelope Üllatatud? - [Piinab naeru alla swuuda
purtsus aga heledalt nalja. Dickie waatab teoda

Kasvava imestusega.]

Tiekie. Mille üle sa naerad?

Penelope [naeruga segamini.] Aga kallike, sa pead mind küll vist nõrgameelseks? Ma teadsin ometi iseenesest mõista, et te rühki koos vähe üle aiso tahtsite liius.

Tiekie [väga kokkunenult.] Ma ei mõista sind.

Penelope [nooredes.] Ma nägin ju vaeva, et mitte midagi arusaada, aga sa teed selle asja mulle liiga raskeks.

Tiekie. Kas sa ei tahaks nii lahke olla ja pisut selgemalt kõnelda?

Penelope. Aga kallikene, ma tean muudugi teada kõik.

Tiekie. Ma ei saa kõigest sellest, mis sa esialgselt ütled, mitte sõnagi aru. Mida sa tead?

Penelope. Sinust ja Adast, sa lammus.

Tiekie [väga ülevalt alla.] Penelope, tahad sa vast sellega tähendada, et sa minust arvad - ? -

Penelope [õrnalt naeratades.] Aga kallikene!

Tiekie [riskas pööras kaminasse, äkki tõuse

rohutusega.] Mis sa tead?

Penelope. Kõik.

Dickie [vaatab talle kartlikult otsa. Penelope näs-
iline muutub silmapilguks, kui Dickie temale
selja on pööranud, nõnda et publikum tema sise-
mist piina ja ärevust näeb.]

Penelope [jälle naeides.] Ma olen ennast suure-
päraliselt löbustanud. [Dickie kohnub kok-
ku.] Teie mõlema üle. [vaatab Dickiele otsa]

Dickie. Löbustanud?

Penelope. Ja. See oli päris puhhas jant.

Dickie [Tuksatab jälle kokku.] Kas sa seda siis
kõik see aeg teadsid?

Penelope. Aga kalline, kas sa siis ei märganud,
et ma teid ikka kokku juhtisin?

Dickie. Ma kinnitan sulle, terve selle loojuu-
res ei ole mitte õiget sõna.

Penelope. Ka, na, na, Dickie!

Dickie [Pause.] Mis põlvast ei ole sa isalgi mi-
dagi ütelnud?

Penelope. Ma ei tahtnud sind kimbatusesse
ajada. Ma ei oleks ka tänasel midagi

ütelnud, aga ma ei suutnud naeru hoi-
da kui sa küsisid, kas ma üllatatud olen.

Dickie [vastab talle täiesti otse.] Kas sa siis
pahane ei ole?

Penelope. Pahane? Mis pärast?

Dickie. Kas sa armukade ei ole?

Penelope. Armukade? Ei - niinimha ma ei ole.

Dickie [täiesti kokkumet.] Sa pidasid seda
asja siis iseenesest mõistetavaks? See
lõbustas sind? See oli sinu meelest päris
puhas jant?

Penelope. Aga mehekene, me oleme ometi juba
viis aastat abielus. See oleks ju naeruväärt,
kui me veel armastajaks pöörise tahaksime
olla.

Dickie. So? naeruväärt? See on mulle uudis.

Penelope. Terve see lugu ei paistnud mulle
nii tähtis. Ma rõõmustasin, et sa rahul
olid.

Dickie [kargab vihaseks üles.] Ja mina leiän,
et see lihtsalt kuulmata on, Penelope.

Penelope. Sa ei pea nõnda liialdama. Väike

ammulookene.

Dickie. Ma ei räägi enese ülespidamisest, vaid sinu omast.

Penelope. Minu?

Dickie. Ja. Ma leian et see kuulmata on.

Penelope [tehtud pettumusega.] Ja minu mõtlesin, et ma ennast nii kenasti ülespidasin.

Dickie Kenasti? Kenasti! Kas sul siis sugugi viisakuse tunnet ei ole? Oled sa siis täiesti hõbitundmata?

Penelope. Aga kallike, ma ei ole ju mitte midagi teinud.

Dickie. See'p see just on; mispärast ei ole sa midagi teinud? Skandali oleksid sa pidanud tegema, mitte rahule jääma; sa oleksid pidanud ennast minust lohutada looma. Aga lihtsalt sait olla ja päält vaadata, nagu ei oleks mitte midagi! See on kuulmata!

Penelope. Mul on sellest hirmus kahju. Kui ma oleksin teadnud, et skandali sulle soovitar on, oleksin ma muidugi lärmi löönud.

Aga ma ei pidanud asja tõesti naeva
vääriliseks.

Dickie. Ma ei ole omal tervel eluajal veel nii
sugust jultumust näinud.

Penelope. Sinule, Dickie, ei saa aga ka tões-
ti kuidagi mule järele olla.

Dickie. Kas sa siis sellest aru ei saa, et ma
sinuga nurjatumalt ümber olen käinud?

Penelope. Ei. Sa oled ikka häv ja armu-
kas abikaasa olnud.

Dickie. Ei, halb abikaasa olen ma olnud.
Ma olen mees küllalt, et seda üles tunnis-
tada. [Tema poole pöörtes.] Ja ma olen ette-
rõtnud uut elu algada. Penelope, ma jä-
tan Adama sha. - [Lähel tema juurde.]
Ma ei taha teda ialgi enam näha, seda
töotan ma sulle.

Penelope. Aga kallike, mis pärast sa teda
naesekest asjata nii haavata tahad?

Dickie [tagasi pöörates.] Tahad sa sellega ehk
ütelda, et kõik endist viisi peab jääma?

Penelope [liisedotud kergemeelse tooniga.]

Mispärast siis mitte? Meil on ju kõigile kolmel nii häa. Sinul on oma töö.

[Dickie tussatab kooku.] Adal on keegi ümberhulknemiseks ja mina saan hulga uusi riideid.

Dickie. Riideid?

Penelope. Jah. Ma kosutasin oma rõhutatud hinge oma riide taganora täiendamisega.

Dickie. Siis oma kirjudele hilpudele tahad sa meie õnne ohverdada? Ma olen ennast minugi pärast kui rõõbul ülespidanud, aga ma tean Jumalale tänu veel, mis õigus ja ülekõue on. Mul on vähemalt kõlblist arusaamist.

Penelope. Ja see näib sinu naljast arusaamise täiesti ära lüües olevat.

Dickie. Tead sa ka, et ma kõik see aeg rasket südametunnistuse piina olen kannatanud? Igapäev ütlesin ma endale: „Sa oled ju päris vilets naine.“ - Usud sa, et niisugune asi õnnelikuks teeb? Ja sääl juures oled sa kõik see aeg omale posse

näinud. See ei või nii edasi minna.

Penelope. Misparast siis mitte?

Dickie. Ma olen sinus eksinud, Penelope. Sa oled minu pühamaid tundmusi haaranud ja minu terve loomus ajab karrad selle rostu püsti.

Penelope. Mida sa siis teha tahad?

Dickie. On ainult üks võimalus: Meie peame endid lahutada lastma.

Penelope [kuuleb väljas hääli.] Säält tulevad vanemad. [Lähub ukse juurde.] Nad lubasid tagasi tulla.

Dickie [harrab tal kõerandmest kinni.] Nad ei tohi ialgi teada saada, kui terve tundmus- tega ja rikutud nende ainukene lütar on.

Penelope. Aga kallikene, vanemad teavad ju kõik.

Dickie [pöörab tagasi.] Mis? On siis üleüldse veel kedagi, kes seda mitte ei tea?

Penelope. Ja, onu Davenport. Sellel ei ole naljaandi.

7. etendus.Endised. Peyton, koha sellepääleProfessor ja Pr. Ponsford.Peyton [teatab.] Professori härra Ponsford
prouaga.Professor ja pr. Ponsford [astuvad sisse.]Peyton [ära.][Terutamine.]Penelope [suudleb oma vanemaid.] Koh-
mammakene - Sino papa, Dickie tahab
ennast minust lahutada lasta, sellepärast
et ma ennast temast ei ole lahutada last-
nud.Professor. See ei kõla just väga loogiliselt.Pr. Ponsford. Mis on siis juhtunud?Penelope. Mitte midagi. Ma ei tea sugugi,
mispärast Dickie nii rihane on.Dickie [rihaselt.] Mitte midagi.Penelope. Ma ei tahtnud sellest ülepää näaki-
da, aga Dickie pani omeli tähele, et meie
tema väikest armulugu teadsime.

Professor. Aga laps! Kuidas taktita sa küll enna ülespidada võid. See on ju mehel piinlik oma naisega niisuguste asjade üle rääkida.

Diekie. Ja kas teate, kuidas Penelope selle pääle raatab?

Professor. Ja tülitsete sinuga?

Diekie. Ei. See ep see just on. Jaga poolkaudu häbitundja naene olnud ometi mässanud ja möllanud ja omal juuksid päält katkunud. Penelope on nohtarasti seespidi loomurastane.

Professor [pehmelt.] Aga armas pois, ära ometi oma eksituse suurusega nii liialda.

Diekie. Minu jaoks ei ole rihtegi rabandust.

Professor. Terve see asi ei ole nii tähtis. Penelope ei peaks ju sugugi nalja mõistma, kui ta selle pääle traagiliselt raatab.

Penelope [tonkab oma isa solaja, raimustusega.]

Diekie [pirkamisi.] Sa oled siis temaga ühel nõul?

Professor. Mis sa tahad, meie elame kokküm-
nendal aastassjal.

Diekie [Pause.] Soo! [Waatab esite professori

üle tungivald otsa, siis Penelope, kes temale ras-
tu naeratab. Läheb siis pr. Ponsfordi juurde, ha-
rab tema käe.] Mamma, sina pühendad
oma elu paganate pöörmisele. Kas sa ei
leia, et sa ka oma perekonda selle tegevuse-
piirkonda peaksid tõmbama?

Penelope ja professor [teavad Dickie seljatas-
proua Ponsfordile märkisid, et ta neid hädasse
jätma ei peaks.]

Pr. Ponsford. Minu põhjalik uuimmine mets-
nahraste tõugude üle on mind arvamisele
rünnud, et mees juba loomu poolest mitme
naasepidamisele kaldub.

Dickie [haarab pääst kinni, raatab esite profes-
sorile, siis Penelope otsa, kes naeratades, nõus-
olles nikitab.] Mu pää kummiseb otsas.

Pr. Ponsford [tema juurde.] Ma pean tunnista-
ma, ma olin rõõmus, et siin rihe abielus-
naesega tegemist on. See on ikkagi palju
vähem kardetar.

Dickie [kõigile naest otsa raadates, kõik nikitavad
naeratades.] Na, mulle näib, et mina

selles perekonnas ainukene auus inimene olen, sest mul on veel, Jumalale tänu, kombelist arusaamist ja ma ütlen teile, minu tegevus on kuulmata. [Lähel ukse juurde, arab selle, jääb seisma.] Mis need mehed söäl väljas siistakarad?

Penelope. Missugused mehed? [vaatab välja.] Ah soo - palun tulge siia sisse! [Dickie.] Need on kübarategija juurest.

8. etendus.

Endised. Kaks teenert livres.

Esimene kannab ühte kübara kartongi, teine (poisike) kannab kahte kartongi.

Penelope [võtab ühest kartongist kübara.] Sa ütlesid ju mulle, et ma omaale trööstiks paar kübarat võin osta, kuna sina Pariisis oled.

Professor. See on sinust tõesti väga kena, Dickie, see tõendab et sa hää inimene oled.

Penelope [on raheajal teise kartongi avanud ja kübara välja võtnud, mida ta nüüd peegli ees passib.] Waimustav, mis? Ah, Dickie, Dickie,

Kuudus ma rõõmustan, et sa Pariisi lähed!

Diekie [tormab kirjutuselava juurde, rötal telefoni korr, vihoselt.] Ma ei lähe mitte Pariisi!

Penelope. Mis?

Diekie. 1284. Katukene rütem, palun! [Penelopele.]
Kübarad ärs!

Penelope [ainab teevile märku. Poisi rötal oma kaks kartongi ja lähel parim. poole ärs. Kolmas kübar käes.] Aga proua Maek?

Diekie. Võiks teda juudas rötta! Hallo! Hallo!

Penelope [lähel taha poole, rötal kübars ärs.]

Diekie. Siin, doktor O'Favrel. Palun ütlege proua Fergussonile, proua Maek on uue rabaduse saanud ja ei rõi täna ohtu mitte Pariisi sõita.

Penelope [keerutal võidurõõmus kübarat ringi, mida Diekie ei näe.]

Eesriie.

Kolmas waatus.

Penelope buduar. Ilus, heledate mööblite-
ga tuba. Palju sügise lillesid ja lehtesid
raasides. Suur peegel. Siin ja sääl raama-
tud ja ilustatud ajakirjad. Diekie päewa-
pildid igasuguses seisukorras igal pool
üles-säetud.

1. etendus.

Penelope. Siis Peiton, Professor ja pr. Ponsford.

[Gesriide ülestekkimisel istub Penelope ülikau-
nis toalettis klaveri ees ja mängib ülemelikult
mingit hullu riisi. Järsku jätab ta järele, jookseb
akna juurde, vaatab välja, rehkleb käega, istub
jälle klaveri ette ja mängib.]

Peiton [teatab.] Härra Professor Ponsford prou-
ga.

Penelope [sirutab nendele käed vastu.] Tere tu-
lemast, kõrgesti austatud proua mamma!

Pr. Ponsford [astub sisse tema järel professor.
Mõlemad on Penelope häast tujust üllatatud.

Pr. Ponsford istub. Kingeldades.] Tervel elu-
ajal ei ole ma veel nii kõrgele noninud.

Penelope. Ma lasksin teid siia üles paluda,
sest et me siin eksitamata oleme. [Profes-
sorile.] Kõrge auline iss!

Professor [lahtiste kõtega.] Minu tütrekene!
[kaisutus.]

Pr. Ponsford. Ole ometi mõistlik, Penelope.

Penelope. Istu mamma ja tõmba esite nõhe
hinge tagasi, et sa üllatuse pärast ümber
ei kuku. Dickie jumaldab mind.

Pr. Ponsford. On see kõik?

Penelope [põlvitab tema tooli ääres.] Kõik? Se-
da küsid sina, ja mina jutustan sulle
kõige kaunimat, kõige imetaslisemat ter-
vet ilmas!

Professor. On ta seda sulle ütelnud?

Penelope. Ei. Me ei räägi veel üksteisega.

Professor [imestava pilguga.] Siis araldate
küll üksteisele oma sügavamaid tundmu-

si müimika abil.

Penelope [teeb kärsitu liigutuse.] Kohe pääle
teie äraminekut, eida õhtu, läks ta ka välja
ja tuli alles pääle 12 kodu. Minu unse es
jäi ta seisma, mina aga ronisin sügarole
teki alla ja tegin nagu magaks ma. Siis
koputas ta üsna tassa, ja kui ta vastust ei
saanud, hiilis ta salakesi, kikkiravut sisse
ja rahtis mulle otsa, nagu tahaks ta mind
ära süüa. [Kingab kergitatust.]

Professor, Penelope, sa sonid ju. Kuidas sa
seda siis võisid näha?

Penelope. Mul on nimelt kuklas ka silmad, kui
ma tahan. — Siis kumardas ta minu käe
üle ja suudles seda üsna tassa. [Sirutab prof.
ressorile käe.] Näed sa, süü, just selle liik-
me koha pääle suudles ta.

Professor [vastab tõsiselt kätt.] Ma ei näe käe
küljes midagi iseäralikku.

Penelope. Sellest ei saa sina aru. Selleks oled
sa liiga nana — — siis hiilis ta jälle ta-
sakesi välja ja mina magasin, nelja —

näidola järel esimest korda, nagu tõhk.
Kui ma rünnaks täna hommiku rües
ärmasin, oli ta juba välja läinud.

Pr. Ponsford. Ja sa ei ole teda täna veel näinud
gi?

Penelope. Ei, ta ei tulnud eemale.

Pr. Ponsford. Noh Charles, ma olen rõõmus, et
sina mulle kunagi oma kirge sellega ei
ole näidanud, et sa systematiliselt minu
eest putku paned.

Penelope. Aga mamma, see asi on ju nii
lihtne. Ta on muidugi vihane, et ma te-
da pilkasin. Aga see ei tee rüga. Ma tean
juba, mis ma teen, et teda jälle häöks
teha. See enam üll aisa ei lüü, sellepärast
võite kindel olla.

Pr. Ponsford. Siis katsu aga, et sa ta niiruttu
kui võimalik jälle ära lepitad.

Penelope. Oh ei. Enne pean ma Ada Fergusso-
ni lõpulikult kõrvale toimetama.

Pr. Ponsford. Oled sa teda näinud?

Penelope. Ei, aga ma ootan teda igasilmapiilk.

Dr. Ponsford. Siia?

Penelope. Ta oli eila õhtu telefoni juures ja näakis nii hästi sügava häälega [moontatud häälele.] et ma teda ära ei tunnens. Ta küsis Kas Dickie kodus on ja mina ütlesin: [loomuliku häälega.] Kohjaks ei. [Jälle sügava häälega.] Siis palun, teatage temale, ta kõlistagu nii ruttu kui võimalik, proua Maeki juurde. [omahäälele.] Sääal ütlesin ma: „Ma usun ta on juba terve õhtu Maeki pool” - ja kõlistasin ruttu lõpu. Ta keeb nüüd miidugi riha pärast.

Professor. Waata aga ette, et sina jälle niipes keema ei hakka.

Penelope. Kuudas nii?

Professor. Sa oled juba jälle selles meeleolus, et Dickiet rahukooriga söötma hakata.

Penelope. Mamma, kui mul juba tingimata isa peab olema, siis oleksid küll mõinud mõne teistsuguse nõljaotsida.

Professor. Kuudas sa siis tema armastust

omad alles hoida mõtled, kui ta sul jälle
kärs on?

Penelope. Esiteks ei hakka ma teda ialgi õr-
mustega vaevama. Teiseks ei hakka ma ial-
gi küsima, kas ta mind veel armastab. Kol-
mandaks ei hakka ma tervel eluajal tema
käest küsima, millal sa tagasi tuled.

Professor (rohulikkult). Ja mis sa siis teed,
kui mõni kena, väikene, täis rõõlest ennast
jälle temale külge hakkab?

Penelope (pahaselt). Tema ei lase kellegil enam
enese külge hakata, selle eest laske mind
muretseda.

Professor. Ja, sa pead tema jaoks siis ise
tosin naisterahvaid ühes isikus olema.

Penelope (tumedalt). On see kõik ülepää selle
vaeva väärt?

Professor. Selle küsimuse peale võid ainult
sina üksi vastata.

Penelope [vaatab oma nane matele kordamööda
otsa.] Kuule, säält tuleb Dickie. [Tahab
vastu minna, jääb seisma.] Ah, kui sa

aimaksid, kui häämelega ma temale
kaela lennata ja seda rumalat legu unust-
tada tahaksin.

Professor. Aga seda tee, jutustat temale parem,
et sul üks auto sõit ees on.

Penelope. Ja kui ta mind minna lasel?

Professor. Helde saatus on sulle kelmid sil-
mad ja osava keelekese annud, tarvita neid,
mu laps.

Penelope [naatab igatsusega ukse poole.]

P. Tonsford. Aga Charles, sa rikud ju lapse
hinge põhjani ära.

Penelope. Ja, papa, nooresus kasvataja jaoks
on sinu maated tõesti rikkalikult edenenud.

3. etendus.

Endised. Dickie.

Dickie [ukse juures, vähe petituel, et Penelope üksi ei
ole, ja natuke kohmetu.] Tohin ma sisse tulla?

Penelope. Ja, palun.

Dickie [ranematele.] Tere, kuidas käsi käib?

Professor [oma naasele.] Tule, Isabella, me peame

minema.

Pr. Ponsford [tõuse üles.] Ja.

Dickie. Loodetavasti ei aja mina teid ära.

Professor. Suuguigi mitte. Me tulime aga sil-
muspilguks, et Penelopega jumalaga jätta.

Dickie. Tahate teie ära reisida?

Professor. Lõbusta ennast hästi, mu laps.

Penelope. Loodame.

Pr. Ponsford. Jumalaga, mu armas!

Penelope [suudleb ems.] Jumalaga!

[Professor ja proua jätkavad Dickiega jumalaga.

Penelope tahab kõlistada.]

Professor. Meie leiame juba iseärgi teed. Jäta
aga tüdrukutele.

Penelope. Ma pean temaga nii kui nii rääkima.

Professor. So. Noh, jumalaga lapsed.

[Pr. Ponsfordiga ära.]

Penelope [rotab pildilehed laua päält ja paneb
need tassa naeratades sohva pääle. Ta ei tee
Dickiest nälgagi. See naatab talle kõrvalt otsa
ja näpib peegli ees oma kravatid.]

4. etendus.

Endised. Peyton.

Peyton [tuleb sisse, jääb sohva lähedale seisma.]

Penelope [naastab lehe päält üles.] Peyton, pak.

Kige mulle doktor härra näikene lõpin
automobili kohrer.

Dickie [jääb kuulutama.]

Penelope. Kaks pluuset, üks hele kleit ja pesu
kohessa päeva jaoks.

Peyton. Näga hää, armuline proua.

Penelope. Ja siis mõite poole tunni pärast roovi-
mehe tuma.

Dickie. Tahad sa ära sõita?

Penelope. Ja. [lambab jälle lehte hegemu.] Kas ma
ei ole seda sulle ütelnud?

Dickie [kangelt] Ei.

Penelope Kui rumal minust! Ma mõtlesin
ju, et sa paariks päevaks Adaga Pariisi jääd
ja sellepärast lubasin ma Hendersonidega
autos Cornwalli sõita.

Dickie. Ma jätsin äga Pariisi sõidu sinu

meelehäälts ära.

Penelope. Mina ei või aaga kahjuks Hendersonisid mitte kimpu jätta. Nad on väike-
se neljaliiemelise partii korraldanud, et
me õhtul kaarti mõiksime mängida.

Dickie [istub sohva neere pääle Penelope juurde.
Tõuseb siis jälle üles, tahab näakida, ei saa sel-
lega toime; siis]. Penelope!

Penelope. Hm! [Lasab ajelike langeda, hoiala
aga veel käes.]

Dickie. Ma tahaksin häameelega korra tõsi-
selt sinuga näakida.

Penelope. On sul siis aega?

Dickie. Aega? Mis sa sellega arvad?

Penelope. Sa lähed ju muudu harilikult sell-
ajal proua Maeki poole.

Dickie [noheaja järel.] Proua Maek on ära
surnud.

Penelope [kargab sohva päält üles.] Ära surnud!
-- Millal matus on?

Dickie. Päer ei ole veel kindlaks määratud.

Penelope. Koh, siis võid sa nüüd oma arve sasta.

199.
Dickie [räga kohmetult] Penelope, proua Macki
ei ole ialgi olemas olnud.

Penelope [naivistades] Seda ei ole ma ka ialgi
uskunud, kalline.

Dickie. Sa oled siis kõik see aeg mind ainult
narrunud, kui sa omale selle hulga riideid
ja kübaraid ostsid, sest et mina niipalju
raha teenisin.

Penelope. Tjo — — —

Dickie [puitskal järsku kõlavalt naerma, viskab
ennast ihe istme pöäle.] Oled sina aega
meid tublisti ninapidi vedanud! Sa väike-
ne juudaline! [Mitte temale.] Ma ei mõista,
mis mulle Ada Fergussoni juures kunagi
meeldida võis.

Penelope. Oh, ta on ju vaimustar naeste-
rahvas.

Dickie. Seda ei usu sa ise ka mitte.

Penelope. On ta suult sagedasti küsinud, kas
sa teda tõesti armastad?

Dickie [ilmsa naerostarnata.] Kümme korda
päevas.

Penelope. Ja igakond kui sa ära läksid, küsis ta, millal sa tagasi tuled?

Dickie. Kuidas sina seda tead?

Penelope. Ma arvan seda.

Dickie [tema juurde, nagu tahaks ta teda kaisutada, istub jälle tema juurde.] Tule, armsake, las' meid unustada ja andeks anda.

Penelope [laseb ajalehe langeda, tõuseb üles.] S ääl ei ole midagi andeks anda, Kallikene.

Dickie [tõstab ajalehe üles, paneb sohva peäle, temale jälle, Penelope on ära põiskanud.] Koh, ma näen sa nõuad et ma ennast alandama pean -- olgu siis, ma olen ennast kõlvatumalt ülespidanud, ma kohetse ja ei tee seda isalgi enam.

Penelope [istub klaveri ette ja mängib midagi valutatut viisi.] Ei tase küll ka vaeva ära.

Dickie. See on enam kui tõi.

Penelope. Ja mina mõtlesin, et sa seitsmendas taervas oled!

Dickie [astub tema selja taha.] Küsuguste südame tunnistuse piinadega?

Penelope [jätab mängu järel.] Ja, näed sa, sääl oleme meie naased teist meestest ees. Meie juures algavad siidametunnistuse pünad alles siis pääle, kui me vanaks, paksuks ja inetuks läheme. [Mängib jälle ja laulab sinna juurde mingit nalja. Kuplet. Dickie on taha läinud, tuleb jälle tema juurde ja paneb küed tema omade pääle, et mängu takistada. Penelope tõuseb üles, Dickie hoiab tema kätt.]

Dickie. Aga ole nii õel, näikene. [Penelope teeb ennast lahti ja astub eemale.] Sa tead rõõps hästi, et sa mind armastad ja minis jumaldan sind — [tahab teda kaisutada, Penelope nihkub eemale.] Ah, sa mõtled ikka veel Ada Fergussoni pääle?

Penelope. Päris araanustanud ei ole ma teda igatahes veel mitte. —

Dickie. Kurat rõiks teda nõta.

Penelope. Pfi Dickie! Kähene! Ta on ju lõpuks ainult sinu nastupanemata meeldirusele ohvriks langenud. Sa ei tohi niisugune

trullelipp olla.

Dickie. Ma ei trulleliputa ialgi enam. [Tema juurde.]

Penelope [emale pörgatis.] Enne peab küll ihe armulooqa lõpule saama?

Dickie. Ja, aga sa võiksid mind natukene aidata?

Penelope. Pean mina viimati Adale selle armsa sõnumi viima, et sa teda mitte enam „niisama ei armasta nagu roovemalt?“

Dickie. Kiisugune asi on mehele pagana täbar. Kas sa ei võiks mulle mõnda päästeed juhutada?

Penelope [õlarid kehitates.] Minu tunnen ainult rihte mõjuvat abinõu mahajäetud iludusi trööstida.

Dickie [kargab üles.] Onu Davenport! [Lähis telefoni juurde, võtab toru.]

Penelope. Mis sa onu Davenportist tahad?

Dickie [enesele.] Ta ütles ju eila alles, et Ada tore naene olla.

Penelope. Ei, ei, Dickie, seda ma ei luba. Minu

ainukest onu ei tohi sa ohverdada.

Diekie [telefoni sisse.] 7521 - Hallo! - Ma tahaksin härra Bonswiga nääkida. Oled sa ise sääl, onu Davenport? - Ei, ma ei ole Pariisi sõitnud. Proua Mack on rabaduse saanud ja ei või reisida. Ei, proua Fergusson ei reisinud ka mitte.

5. etendus

Peiton - paremalt poolt.

Peiton. Armuline proua, proua Fergusson on siin. Ma juhatasin ta saali.

Diekie. Mis? [jälle telefoni.] Üks silmapilk. - Hää, palun, aparadi juurde.

Penelope. Ma ootasin teda terve pärastlõuna.

Diekie [kohkub.]

Penelope. Paluge proua Fergusson siia ülesse tulla.

Peiton. Wäga hää, armuline proua. [ärs.]

Diekie. See on saatuse käsi. [nutu telefoni.]

Hallo! - Tule vähekeseks meie poole, onu Davenport. Proua Fergusson on Penelope juures, siis võid sa kohe eine pärast temoga nääkida.

Ilus. — Nägemiseni siis! — [Riputab toru ära]
 Ka, müüd teen ma et minema saan. [Ta-
habukse poole.]

Penelope. Sina — argpüks.

Tienie [tehtud kõrgusega.] Ma ei ole mitte argpüks.

Penelope. Aga ma pean ühe konjaki jooma.

[ärv.]

Penelope [lähel peegli juurde, sääl juukseid j.m.v.]

G. etendus.

Penelope. Peiton. Ada.

Peiton [teatades.] Proura Fergusson. [ärv.]

Penelope [lähel temale vastu.] Wabanda, armas,
 et ma sind siis ülestulemisega raerasin.

Ada. Aga palun. — [sestab ümber.] Mulle on
 see tuba nii armas. Siin on nii hävlobiseda.

Penelope. Kuu ilus sa välja näed.

Ada. Meeldib mu kleit sulle?

Penelope. Ja, ma olen ju ikka ütelnud, et ta
 sulle imetoredasti sünnib.

Ada [jääselle.] Ikka? Ja on mul täna esi-
 mest korda seljas.

135.

Penelope. So? Ta oli mulle aga nii tuttav.

Siiis olen ma niisugust kellegil teisel näinud.

Ada. Ma olen riimasel ajal natukene liiga tihti sinu pool käinud, eks ole, arisam?

Penelope. Sa tead et sa meile liiga tihti tulla ei saa.

Ada. On su mees kodus?

Penelope [ei vasta, korraldab ajalehti.]

Ada. Ma tahtsin temalt rohu pärast midagi küsida.

Penelope [pöörab tema poole.] Diekiega tahtsid sa näakida? Ma lootsin et sa minu juurde tuled.

Ada. Ma tahtsin kanns kärbest riie hobliga tabada.

Penelope. See on alati häa, kui seda võib.

Ada. [Pause.] Kuidas su mehe käsi käib?

Penelope. Ta on puu väsinud.

Ada. Väsinud? [väike pause.] On sul aimu, millal ta koju tuleb?

Penelope. Ma ei ole ju sugugi ritelnud, et ta väljas on.

Ada. Ei? Siis olen ma sind valesti mõistnud.

Penelope [annab temale ühe roosi, mis ta tema tal-
je külge kinnitab.] Ma usun ta on magama
heitnud. Ta oli ju ligi poole ööni proua
Maeki juures.

Ada [kergesti kohkudes.] So?

Penelope. Ja. Kahju et ta muu rööbanduse sai,
nüüd kus tal omegi käsi juba isna hästi
käis.

Ada [kohkumist, püüab seda varjata.] Ja, mul
on sellest väga kahju.

Penelope. Diekne ütles, sa olla teda nii ohvri-
meelselt põetanud.

Ada. Ma täitsin oma kohut.

Penelope. Kui vähed meie seast rõivad seda
enesest ütelda.

Ada. Oma mehe pääle mõteldes, kes kaugele
röörsil nii napralt oma isamaa eest mõit-
leb, püüan ma ka nii kasulik olla kui
võimalik.

Penelope [Kurnalt.] Olid sa tema surmaroodi
juures?

Ada [imestades] Kuudas nii surmuroodi juures?
res?

Penelope [räga kumalt.] Sa ei tea siis veel?

Ada [ruutu, nähe ehmatades.] Muid ei ole aimugi, millest sa räägid, Penelope.

Penelope. Aga Dickie oli ju terve hommiku proua Macki juures.

Ada [ei saa aru.] See on ju mureusõart.

Penelope. Sa ei tea siis tõesti mitte?

Ada. Ma ei tea mitte midagi.

Penelope. Waene Ada! Kuudas pesunna seda sulle ütles — — — [pause.] Proua Mack on — — surnud! [Pööral ära.]

Ada. Surnud!

Penelope. Dickie Käterahel on ta surnud ja on teda veel kõige eest tänanud.

Ada. Võimata.

Penelope. Ja, ja, nõnda see lähleb. Paari päeva eest oli ta veel nii — — nii — tugev ja tubli.

[Ada tõuseb pikkamisi üles.] Istu imeti, armsam. Sa oled nii äritatud. — Sa armastasid teda küll väga, eks ole?

Ada [otsib taskurätikuid.] Surnud!!

Penelope. Tule, mida ennast tublisti mäelja.
Sa ei leia oma taskurätikuid? Säh, võta
minu oma. Ja, see on hirmus kurb. Ja
kõige selle järel veel, mis sina teema
hääks oled teinud.

Ada [najutab rätigu silmi, püüab loomulikult olla.]

Raske hoop minule.

Penelope. Ja, ja. Seda võin ma väga hästi
kaasa tunda. Dickie ütles ka, niisugust
haiget ei olnud tal veel iialgi olnud. [Istus,
lõmbas käisest taskurätiku, hoiab silmade ees.]
Ja on minu meelest läinud naeratades ja oma
surnud abikaasa nimi huultel. Dickie oli
nii liigutatud, et ta ainult ühe muna eines
sõi ja nüüd ostame rist küll endise auto.

7. etendus.

Endised. Dickie.

Dickie [Kui ta mõelmas naisterohka pisaraid
näeb.] No noh? Mis siin siis lahti on?

Ada [jätas silmade öerumise järel.]

139.
Penelope [nuuskudes.] Ma teatasin Adale
kurba sõnumit.

Dickie. Missugust sõnumit?

Penelope. Ta ei teadnud, et proua Maeki - enam
olemas ei ole.

Ada [nutu, püüab oma riha ja segadust raijata]
Ei, seda ei teadnud ma igatahes mitte.

Penelope. Sa oleksid seda temale pidanud
ütleva, Dickie. Ta oleks ju nii häämellezsu
suuna juures olnud.

Dickie. Ma ei tahtnud teid kurrastada.

Penelope. Ah ja, minu Dickiel on nii hääsü-
da.

Ada. Seda olen ma juba märkanud.

Penelope [Dickiel.] Ta oli sulle väga armast,
eks ole, kallikene?

Dickie [kohmetu.] Ta oli mulle armast sõbran-
na.

Penelope. Ma jutustasin Adale, et ta sinu käte
rohelsuri. Oma mehe nimi huvitab - kes
juba 40 aastat surnud on. Kuidas ta ni-
mi omati oli, kallikene?

Dickie [kohmetult.] Abraham.

Penelope. Tutusta ometi Adale kõik, see kuvitab teda ju nii väga.

Dickie. Ta laseb teid teavitada. Teid ja teie abikaasat.

Ada. Teda ka?

Penelope. Teda ka! Ta näib ju kõigi peäle mõelnud olevat. Sa pead matusele minema, Dickie.

Dickie [kohmetult.] Ja, seda pesu ma küll.

Penelope [Adale.] Sa oled ju üsna ehmatanud. Ma toon sulle klassi scherrijd.

Ada. See tuli nii — nii votamata.

Penelope. Ma nägin seda juba eila õhtu tulerat. — Klaas veini saab sulle päris häädema. [Tahab minna.]

Dickie [et minema pääseda.] Lase mind minna, Penelope.

Penelope [lähel temast ruttu mööda uksi juurde.] Ei, ei, jää sina Ada juurde. Sa oskad nii toredesti brööstida, kui siidame rahu on. [Dickie tahab temast mööda lip-

sata, ta ei lase.] Ma ei unusta seda ialgi,
kui armas sa olid, kui meie viimane kõo-
gitidruuk üles ütles. [Ruttu ärs.]

Dickie [naatab temale järrel, paneb ukse kinni]

Ada [Kargab üles.] Mõh?! -

Dickie [naatab taestra.] Jumala päevast!

Ada. Mis see kõik tähendab?

Dickie. See tähendab, et proua Maack surelik
oli nagu meie kõik. Ja nüüd on ta sur-
nud.

Ada [nihaselult.] Kuis sa olid eila õhtu?

Dickie. Proua Maacki juures - ei, ei - mui-
dugi mitte. Ma olen selle ütelsega juba
nii harjunud.

Ada. Kõia oma naised Penelope jaoks.

Dickie Ah so, sellele võin ma valetada, see ei
tee rüga, eks ole?

Ada. Tema on sinu naene. See on hoopis
midagi muud.

Dickie. Ah so.

Ada. Mis see peab tähendama - ah so?

Dickie. Mitte midagi. Mul ei tulnud esi-

mesel silmspilgul muud mastust
meelde.

Ada. Seda ütled sa ainult — —

8. etendus.

Endised. Pepton.

Pepton {toob kandidu veini karolini ja kaks-kloo-
si. Ada lähelakna juurde. Dickie lähel reis-
tades kamina juurde. Pepton paneb kandidu
kirjutuselausa päale, siis ära. Viipes kuita
mäljas on, lähel Dickie kandidu juurde.}

Dickie. Kas sa ei taha klaas veini?

Ada. Ei.

Dickie. Aoh, siis joon mina, kui sa lubad.
[Kallat sisse.] Uuemat ajal jõudakse väga
palju schervid. Ma pean sulle nüüd mida-
gi ütleva, mida sa ehk vast väga pahaks
paned. Aga selle päale vastamata, et ma
toomes mõksin paista, pean ma seda ütleva.

Ada [ei vasta.]

[väike pause.]

Dickie. Ma ei ole juba kord niisuguste asjade

jaoks sünnis. Ja need igavesed noled on mulle kolelad. Ma ei või Penelopet petta. — — [Paus.] Ja — — ma tahan sulle parem otsekoheselt rälja ütelda — — — ma olen selle üle selgusele jõudnud, et ma Penelopet kirglikelt armastan.

Ada [vastab talle jäaselt otsu.] Ja siis?

Dickie. Ja — muud midagi:

Ada. Mis see minule korda läheb?

Dickie [räga kohmetult.] Ma mõtlesin — hüm-

Ada [nooral räljust ja kaus.] Teie ei ole viimaseks endale ettekujutanud, et ma teid armastasin?

Dickie. Ei, ei — [ta ei mõista Adat.] nii rikkas ettekujutuste poolt ei ole ma.

Ada. Alustuses pidasin ma teid kaunis kõbasaks, aga see on ammu möödas.

Dickie. Täna, täna.

Ada. Siis meelital see meid naesterohvaid ka, kui mees meili nii hullusti järve jookseb, aga juba mõnda nädalat on see lugu mulle väga igav olnud. Ja kui

te seda tähele ei ole pannud, siis on mul teist väga kohju.

Dickie. Ma olen natukene raske arusaamisega.

Ada. See on liiga pihne kõnekõõru selle jaoks. Ma tänan jumalat, et ma teist ometi kord lohti olen.

Dickie [kergemalt]. Siis ei tarvitse mul ju enam midagi muud ütelda.

Ada. Mis te minu kirjadega olete teinud?

Dickie. Mis ma olin lubanud. Ma põletasin nad koke ära.

Ada. Minu olen teie omad alal hoidnud. Ma usun, et nad ehk teie pronat most huvi taks.

Dickie. Seda ma ei usu.

Ada. Kuudas nii?

Dickie. Ta teab ju kõik. Ja temale on see asi täiesti üks puhas.

Ada [hirmuga]. Jumalakäpärast, kuudas on ta siis selle jälgile saanud?

Dickie. Seda teab taeras.

Ada. Sellest ei saa ma aru.

Tiekie. Mitte? Ja see on ometi nii lihtne. Ja ei anna teise selle loole mingit tähendust. Ja noomustab, kui ma ennast löbustanud olen — sa annas Jumal! — Ja vastab selle teise arja poole kui — kui õhmuudatuse poole minu jaoks.

Ada Kui õhmuudatuse poole? See on liig. Oh, see alandus. — Kes olen ma nüüd tema silmis! — See ei ole siis naeruväärt, ennast minu pärast üles äritada. See teeb teise selle arja nii alatuks! — Oh, mul on nii häbi! [Matab põs kätisse. Järsku meelde tuletaades.] Ja prona Maak?

Tiekie. Seda teadis ta ka.

Ada. Siis tegi ta ennist ainult nii. [Näitab koha poole, kus Penelope nuttes istunud.]

Tiekie [nurkatab.]

Ada. Kuudas ta minu üle naerda võis! Õhmuudatus! [vaatab peeglisse.] Õhmuudatus!

[üks avaneb pikkamisi ja Penelope tuleb auts-mantlis ja kiharas sisse. Väike reisitasku.]

mis ta kamina päale paneb. Ta jääb silma-
pilgure seisma ja raatleb mõlemaid mõttes.
Tema sisseastumisel teeb Dickie just ühe voi-
gistana liigutuse Ada poole.]

Penelope. Eksitan ma?

Dickie [kohkub, kui ta teda väljastõikus valmis
näeb.] Ah —

Penelope. Ja?

Dickie. Mitte midagi.

Ada [raatab Penelopele otsa ja langeb siis järsku
esite nuursudes, pärast valjusti nuttes taoli
pääle.]

Penelope [raatab üllatusega taile otsa, kumardas
tema üle, siis kaastundlikult.] Mis? tõsised
pisarad?

Ada [nuursudes.] Ma olen enda meelest nii
naeruväärts.

Penelope [nagu lapsel.] Na, na, mitte nutta.

Ada. Kui hõbe pean ma küll sinu meelest
olema!

Penelope. Ja see on see äpardus, et meie väike-
sed patud, kui nad pöenavalgele tulevad,

inna nii haledad paistavad.

Ada. [krokodili pisarad.] Ma ei saa sellest
ialgi üle.

Penelope. Kuirata aga oma pisarad. Omu
Davenport tuli praegu siia ja kiisis minult,
et aga sa seda ometi sündmatas ei pea,
kui ta sind einet võtma poleks.

Ada [Weel pool pisarates.] Ta on nii osavõtlik
ja kena. Ma usun, see oleks mulle päris
häa, korra tunnikese temaga lobiseda.

Penelope. Siis soovitan ma sulle seda.

Ada. On mu silmad punased?

Penelope. Mitte raasugi. Sah, võta siin natuke
ne puudert. [Toob puudritossi riie lausa
pöist. Ada võtab, astub peegli ette ja puuderdab
ennast.]

D. etendus.

Endised. Peyton. Barlow.

Peyton [teatab] Härra Davenport Barlow. [ärst.]

[Tema sisseastumisel on Ada oma enese raiit-
suse järele kätteleidnud ja oma hõvilikusse

meeleolusse sattunud.]

Penelope [suudles onu.] Tere onu Davenport!

Barlor [viisakalt Adale.] See on aga rõõmus-
tar üllatus. Ma arvasin teid Pariisis olevat.

Ada. Ei. Maese proua Maeki seisukord muu-
tus järsku halvemaks.

Barlor. Minu õnneks.

Ada. Teie olete väga lahke, aga ma reisin
siisgi homme ära.

Barlor. Kii häkitselt? Mis peame siis ilma
teieta pääle hakkama?

Ada. Doktor härra O'Farrell leiab mind
juba tugema küllalt soojema kliima jaoks
ja siis ei taha ma muldugi tundigi kau-
em oma mehest lahus olla kui just pean.

Barlor. Ma mõtlen, teie abikaasa võitleb kau-
gel võõrsil oma isamaa eest?

Ada. Praegusel silmapilgul on ju igal pool
rahu ja sellepärast on ta Maltas kenama-
jakese üürinud ja ma lähen homme rei-
sile tema juurde. [hõtab oma tasku.]

Barlor. Sellest on mul aga tõesti lõpmata

Kshju. Tahate te seda pikka maad ilma
kustil peatamata ära reisida?

Ada. Ei. Ma tahan Pariisis paar päeva
paigal olla.

Barlor. See on ju päris iseäralik juhtumine!
Mina sõidan nimelt ka homme Pariisi.
Tahin ma ennast teile reisijuhiks pakkuda?

Ada. Häämeeliga, ma olen reisil nii iseseis-
vusest ja abitu.

Barlor. Saab mulle iseäranis suureks auks
olema.

Ada [nähe kõhmetult ja aralt Penelopes.] Siis
pean ma küll nüüd sinuga jumalaga
jätma. Niipea me rist üksteist ei näe.

Penelope [annab talle käti.] Jumalaga ja õn-
nelikku reisi. [Kerge, harilik muus.]

Ada [Dickiele.] Jumalaga, härra doktor.

Dickie. Jumalaga, armuline proua.

Penelope [kõlistab.]

Ada [Barlorile.] Mul on rasker ukse ees, ta-
hin ma teid natuke maad ühes rötta?

Barlor. See oleks väga lohke teie poole.

[Ada jumalaga nixutades ärs.] Waimus-
tar naesterohras!

Penelope. Oma Davenport, ole mõistlik ja
ära tee rumalusi.

Barlow. Aga armas laps! Mins olen aurnes
ja — viiskümmend kaks! [ärs.]

Penelope [temale järelle naadotes.] Viisküm-
mend kaks — — see on ikkagi teotaval
määral kindlustus.

Dickie [hingab kergendatud rinnaga.] Juma-
lale tänu! [Tahab Penelopet, kes sohva põel
istub, kaenlasse rötta.]

Penelope. Koh? [Tõuseb tehtud imestusega üles
ja lähleb kamina juurde. Pause. — waatab
kella.] Wanker peab ammu juba siin ole-
ma ja igaminit maksab raha. [Tahab
oma taskut rötta.]

Dickie. Sa ei taha ometi nüüd seda rumal-
lat auto sõitu kaasa teha?

Penelope. Mispäraast siis mitte? [waatab
oma käevõru uuri.] Issand Jumal, ma
laseen ju tervet seltskonda enese järelle

oodata! [Wõtab tasku, tahab temast müüda
välja. Dickie võtab temast reisitasku ära ja
paneb kirjutuselausa pääle.]

Dickie [haarab tema käed.] Tule kallikene,
ära ole nii moli. Wõta see wana inetu loor
ära, tee endal lähedaks ja rütle Peigtonile,
et sa kellegi jaoks kodus ei ole.

Penelope [wõtab jälle tasku, tahab naise poole,
Dickie paneb tee kinni.] Mul on hirmus
kõhju, aga ma ei või inimesi niivõisi
ninapidi nedada.

Dickie. On sul sellega tõsi taga?

Penelope. Tõsi taga!

Dickie. Aga laps, nüüd on ju kõik teisiti
kui ennist. Sa tead ju, et ma sind armas-
tan.

Penelope. Wäga kena sinust, et sa seda mul-
le ritled.

Dickie. Ei tähenda see siis sinule mitte mi-
dagi?

Penelope. Siisgi. Aga mitte polju.

Dickie [astub segaselt tagasi, siis hirmuvas.]

Peab - peab see tähendama, et sa mind enam ei armasta?

Penelope. Mul ei ole enam seda tundmust, nagu langeks terve ilm kokku, kui sa toast välja lähed.

Dickie. Mis? Miks ei ütle sa paari otsekõhe välja, et sa mind enam sallida ei või?

Penelope. Sest et see liialdus oleks. Sa oled mulle väga armas.

Dickie. Ma olen sulle armas! Mina uskusin, et sa mind jumaldad.

Penelope. Mis pärast?

Dickie. Sest et mina sind jumaldan.

Penelope. Mis ajast saadik?

Dickie. Ikka! Ikka! Ikka!

Penelope. Vaata ometi!

Dickie. Ma tean, ma olen ennast nagu eel-
sel ülespidanud. Ma ei unusta seda ialgi.
[Lähed nuttu tema juurde, jäät seisma, kui ta
tema pikkuks ühtegi nastutunnut ei näe,
kurralt.] Sa ei või siis mitte mulle andeks

anda?

Penelope. Ruumalus! Muidugi annan ma sulle andeks. Ma ei olnud sinuga sugugi pahane.

Dickie [istub mueltteitna liigutusega.] Korras ma olin. Ma oleksin seda teadma pidanud - sa ei oleks nii ikskõiksaks jääda mõinud, kui sa mind armastaksid.

Penelope [pilkava naeratusega] Waene Dickie!

Dickie [rihasel.] Ara pilks mind!

Penelope. Seda ei tee ma ju sugugi. Mul on sinust kahju.

Dickie. Oma kahetsuse võid sa enesele hoids.

Penelope. Mulle näib, ma ei saa sulle midagi melle järele teha. Wast on kõige parem, kui ma kaheksaks päevaks ära reisin. [Teeb nagu tahaks ta minna.]

Dickie [kargab riles.] Sa ei reisi mitte.

Penelope [naastab imestades talle otsa.] Mis pärast mitte?

Dickie. Sest et ma seda ära keelan.

Penelope [naeratades.] Ja kujutad sa siis endale

ette, et ma sinu keelde kuulda?

Diekie. Ma saan endale oma enese majjast tarviliku respecti muretsema.

Penelope. Selliks on sul õigus. Aga minul on praegusel silmaspilgul ainult üks soov, nii nuttu kui võimalik siit majjast välja pääseda.

[Tahab temast rääkida.]

Diekie [pahaselt.] Ah mis! [Wastab talle otsa, lõhetema juurde.] Tule laps, ole ometi mõistlik.

[Pause.]

Penelope [rahis õhku ja ei pane temast sõnu tähele, kihistab enese ette.]

Diekie [ägedalt.] Kas sa siis ei näe, et ma sind sija jätta tahan, sest et ma ilma sinuta elada ei või. — Et ma sind armastan.

Penelope [räga rahulikuult.] Kui sa mind armastaksid, siis lubaksid sa mulle seda väikest lõbu ja ei mõtleks mitte alati ainult enese päale.

Diekie [kõrvale pöördud näoga.] Sul on õigus. Ma olin hoolimata egoist. Olen alati ainult enese päale mõtelnud. Wast on sul siis kergem minu juurde tagasi tulla, kui me nüüd

paariks pöenaki-lohku läheme.

Penelope [On liigutatud. Ta jõuab rannalt seda komelit edasi mängida, rõidab aga lihtsese rõitluse järelle sooritemise kaels ümber lennata.] Peab see tähendama, et sul enam midagi minu väljasõidu vastu ei ole?

Dickie. Ma ei taha sinu lõbu takistada.

Penelope [lähel ukse juurde.] Aga see oleks sulle armsam, kui ma kodu jääksin?

Dickie. Ei.

Penelope [kerge chmatusega.] Mis?

Dickie. Ah! - Ma ei tea, mis ma ilma sinuta pääle pean hakkama.

Penelope. Sa ütlesid aga praegu, et see sulle armas oleks, kui ma lähem?

Dickie. Sest et ma egoist ei taha olla.

Penelope [kergetaht.] Palun, ole nii häa ja rasta õige minu toas järelle, kas see võike kohver juba alla on toodud.

Dickie [lähel silmospilgust välis.]

Penelope [jääb ündselt näsoga seisma.]

Dickie [tuleb tagasi, lähel akna juurde.] Ja. Peijton on ta juba rannrisse minud.

Penelope. Siis - (kelmima pilguga) palun kõlista ja
ütle temale, ta toogu kohver jälle ülesse.

Dickie [tema juurde, oma õnne rõõmsalt uskudes.]
Armsam!

Penelope [annab temale reisitasku, ta võtab selle.]
Oled sa nüüd rahul?

Dickie [ristab tasku ära, võtab tema kätt, tõmbab ta enda
ligi, suudleb teda.] Sa oled ingel!

Penelope [teeb ennast naerdes lahti.] Müüd pean ma
aga ruttu Hendersonide juurde sõitma ja
ütleva, et ma rihes sõita ei saa.

Dickie. Kas sa ei või telefoneerida?

Penelope. Neil ei ole telefoni.

Dickie. Siis saadsid kedagi.

Penelope. Ma tahaksin ennast hämmulega üik-
likult rabadada. [Läheb ukse juurde.]

Dickie. Penelope.

Penelope. Ja?

Dickie. Millal sa tagasi tuled?

[Penelope tunneb seda küsimust, löbustab ennast,
ristab tule ruttu meesukätt ja läheb uksest välja.]

Elsrie.

